

Kétmillió kilométer – Gajárszky László

Húsvéti családi nap az Óvárosban

Megújuló szerb közösségi élet

X. ÉVF. 90. SZÁM

2022. ÁPRILIS

Százhalom

ÓVÁROSI KÖZÖSSÉGI, KÖZÉLETI FOLYÓIRAT

Vállalkozunk, tehát vagyunk

A TARTALOMBÓL: Megújuló szerb közösségi élet – Csuplics Nikola • Egy templomi kendő története • Szabó Gábor: A képviselő naplója • Vállalkozunk, tehát vagyunk • Kétmillió kilométer balesetmentesen – Gajárszky László • Húsvéti családi nap az Óvárosban • Lehoczki Zsuzsanna: Helytörténeti kalandozások • Kisfalumból a nagyvilágba • Szomszédoló – Földrajzi Múzeum: Kelet-Afrika csodavilágában • Tamási József: Ausztráliai körutazás • Történetünk története: Historia Domus

Elment az örök óvodás

Dubecz Lászlóné András Julianna 1933–2022

Hétfő volt. A városba autóbusszal utaztam. A megállóban Júlia a padon ülve várakozott.

- Szia Ancsikám! Hova mész? – kérdezte.
- Fodráshoz. És te? – kérdeztem vissza.
- Megyek anyagot vásárolni a bábuimhoz. Tudod, ezer tervem van még - mondta nevetve.

Hogyan gondolhattam volna, ez az utolsó találkozás kedves unokanővéremmel, András Jucival. Pénteken elutaztam. Csak vasárnap jött a hír, kórházban van, aztán délután pedig, hogy elment, nincs többé.

Élete a gyerekekről, a mesékről, a szépről és a jóról szólt. Egész életében adott, az utolsó pillanatig.

Dubecz Lászlóné András Júlia élete példaértékű. „Mindent megteszek azért, hogy az elképzeléseim megvalósuljanak, és mindig találok hozzájuk segítő partnereket” – mondta.

Júlia „karácsonyi ajándéknak” született a szüleinek és fiú testvérének 1933. december 20-án. Szívesen és gyakran jött hozzánk, mert nálunk nagycsalád volt, sok gyerek, barátokkal. Ebben a közegben érezte jól magát. Pályaválasztását a szülei nem támogatták. 1955-ben már két hete járt a XIII. kerületi Huba utcai Általános Óvónő Képzőbe, amikor elmondta a szüleinek. 1953-ban az április 4. óvodában kezdett dolgozni, még képesítés nélkül. 1958-1963-ig Érd Ófaluban a Kisdud Óvoda munkatársa lett. Itt kerestük fel anyámmal, mert éppen Érden volt dolgunk és bementünk hozzá. Ma is előttem van, milyen boldogan vitt bennünket végig a barátságos termeken.

1963-ban hazajött a Dunamenti Hőerőmű óvodájába és ott dolgozott 1986-ig, egészen nyugdíjazásáig. „Soha nem tudtam elszakadni a hivatásomtól – nem tudtam kijárni az óvodát” – mondta derűsen. Boldogan mesélt utána is a gyerekeknek. Imádott bábozni, ha meghívták óvodákba. Ez tette őt örömtelivé és az, hogy adhatott. A kapuja mellett van egy kis meseházikó, ahová verseket, meséket tett az arra sétáló gyerekeknek, hogy hazavihessék és elolvashassák a szüleikkel, vagy ha már tudnak olvasni, ők maguk. Vasárnaptól elárvult, üresen áll. 2022. április 24-én elment tőlünk. Tudom és érzem, akiket búcsú nélkül hagyott itt – ovis barátai, munkatársai, ismerősök,

barátok, rokonok, mindig arra a Jutka nénire emlékeznek, aki sietős léptekkel ment a városba, mert a dolga „ezer volt”, hogy másoknak és legfőképpen az őt körülvevő gyerekeknek megszépítse mindennapjait, az életét.

Mindezekért a jótéteményekért 2019. március 15-én a város „Díszpolgár” elismeréssel jutalmazta.

Búcsúzik tőle a családja: leánya Pirokska, veje Bisits András és felnőtt unokái, akik a legdrágább szülőt és legdrágább nagyit veszítették el benne.

Szegedinác Anna

1 % SEGÍTSÉG = SZÁZHALOM MAGAZIN

Adószám: 18688966-1-13

Beszélgetés Csupics Nikolával

Megújuló szerb közösségi élet

A Százhalombattán élő szerb nemzetiségűek száma viszonylag magas, azonban a helyi szerb közösségi életben egyelőre még kevesen vesznek részt. A szerb klub felújításával és új, gyermekeknek is szóló hagyományőrző programok rendezésével ennek változását is reméli Csupics Nikola, a Szerb Nemzetiségi Önkormányzat elnöke.

Számos kisebb, nagyobb, a komfortérzetet is erősítő beruházásra került sor az idén és az elmúlt egy-két évben a szerb klub épületén. Hogyan sikerült ezekre a munkálatokra forrást teremteni?

Apránként és elsősorban pályázati lehetőségekből. Mielőtt 2019-ben a helyi Szerb Nemzeti Önkormányzat elnöke lettem a Szerb Országos Önkormányzatnál dolgoztam és jó kapcsolati tőkét sikerült kialakítanom. Ott többször felvetődött, hogy jó lenne, ha nem csak a nemzetiségi oktatásra, hanem a közösségi terek felújítására is lenne pályázati forrás. Talán ennek hatására meg is jelentek az ilyen típusú kiírások. Gyorsan

elkészítettük a szerb klub épületének felújítási terveit, ami akkor olyan óriási összeget tett ki, hogy a Szerb Országos Önkormányzat fel sem terjesztette. Kicsit el voltam keseredve, ezért felkerestem Bóna Zoltán országgyűlési képviselőt, akinek ismertetem a klub épületének helyzetét, megmutattam a terveket és ezek ismeretében támogatásáról biztosított. Így 2020 őszén a Szerb Országos Nemzetiségi Önkormányzat beadta a pályázatunkat, amelyen 20 millió forintot nyertünk is. Ez alig fele volt az eredeti költségvetésnek, de így is nagyon örültünk és megkezdtük a munkát. 2022-ben a beruházás folytatására szintén pályáztunk,

amin 10 millió forintot sikerült nyernünk. Az előző összegből meg tudtuk csináltatni az épület tetőszerkezetét. Szerencsénkre a faszervezet jó állapotban van, így ahhoz nem nagyon kellett nyúlni, csak a fóliázást és az új cserepezést kellett kivitelezni. Kívül-belül

faljavítást és tisztasági festést végeztünk. Egyedi tervezésű, műanyag nyílászárókra cseréltük a régi ajtókat, ablakokat. A fűtés korszerűsítésére a Vezér Mihály polgármester Úr támogatásával Százhalombatta Város Önkormányzat biztosított számunkra 3 millió forintot, így a gázkonvektorok helyébe központi fűtés tudtunk beszereltetni. Egy kisebb pályázati forrásból sikerült a mosdót is felújítanunk és kicseréltük a neon világítást ledes rendszerre.

A klub épülete már nagyjából rendezett, milyen további tervek várnak még itt megvalósításra?

Egy 2022-es beruházásos pályázaton nyertünk 2 millió forintot a szerb klub udvarának felújítására. Tervezzük a kapu és a kerítés felújítását, a mostani repedezett beton felület cseréjét viacolorra, vagy valamilyen szilárd burkolatra. Az óvoda támfalának látványával is szeretnénk kezdeni valamit. Az épületen belül is vannak még feladataink. Szeretnénk a villanyhálózatot és a konyhát felújítani, a padlózatot kicserélni. Bízunk benne, hogy ha a pályázati forrás ezeket nem fedezi teljes egészében, a százhalombattai önkormányzat kisegít.

Nem csak a klubépületre, hanem az ortodox templom kerítésére és a központi kereszt felújítására is sikerült pályázati pénzt nyerni.

Igen, a kerítésre a Százhalombatta Szerb Nemzetiségi Önkormányzat pályázott és nyert pénzt, ez már készen is van. Bóna Zoltán országgyűlési képviselő hívta fel a figyelmünket egy az útmenti kereszt felújításáról szóló pályázatra. Erre a Száz-

halombattai Szerb Egyházközség pályázott és nyert. Így a már rendkívül rossz állapotban lévő fa keresztet – mivel felújítása már nem volt lehetséges – egy új, tölgyfakeresztre cseréltük. Egy külön pályázati

forrásból az idén március 27-én sikerült méltó módon, három napos ünnepeksorozat keretében felszentelni a klubépületet és a keresztet is.

A helyi szerb önkormányzat és egyházközség életében eddig is jellemző volt a pályázati források maximális kihasználása?

A nemzetiségi önkormányzatok és egyházközségek eddig is jórészt pályázati forrásokból biztosították működésüket. Ezek nélkül nem tudnánk a rezsit sem kifizetni, nem beszélve a programokról. A hagyományaink megőrzése csak ezekből a forrásokból lehetséges. A szerb búcsúkat, az éves kirándulásainkat és egyéb programjainkat is ebből szoktuk fedezni. Volt olyan, hogy nem kaptunk rá pénzt, akkor is megoldottuk, de ilyenkor a programok jóval szerényebbek voltak.

Az elmúlt két évben a járvány miatt korlátozottak voltak a rendezvények, ünnepek megtartása. Mennyiben érintette ez önöket?

Szerencsére a pandémia alatti lezárások éppen elkerülték a vallási ünnepeinket. Így azokat jórészt meg tudtuk tartani. Igaz, kevesebben voltunk, de kisebb-nagyobb sikerrel próbálkoztunk online misével is. Hagyományőrző bált viszont utoljára csak 2020 februárjában tudtunk tartani. Az idén még nem mertük megrendezni, de jövőre mindenképp szeretnénk.

A szerb nemzetiségi programok általában szorosan összefonódnak a vallási élet-

tel, ünnepekkel. Terveznek világi programokat is?

Ahhoz, hogy a szerbség fenn tudott maradni Százhalombattán nagyban hozzájárult, hogy itt templom van. Mindig is

nagyon szoros volt a kapcsolat a nemzeti önkormányzat és az egyház között. De törekszünk arra, hogy más programjaink is legyenek. Az idén gyermeknapot is tartunk és nyertünk pénzt ingyenes hagyományőrző tábor megtartására általános iskolások részére. Megtartjuk az anyák napját is, ami nálunk a szerb karácsonyt megelőző második vasárnapon van. Ősszel szeretnénk meghívni a Magyarországi Szerb Színházat. Tervezzük zenés, felolvasó esteket, és ha az udvar rendeződik akár kerti programok is. Az idén is lesz kirándulás, most a Baranya megyei szerb templomok látogatjuk meg.

Aktív a helyi szerb közösségi élet?

Azon vagyunk, hogy az legyen. Már a klubépület felújítása is – azon túl, hogy műszakilag már szükséges volt – azt a célt szolgálta, hogy ide szívesen térjenek be, komfortosan érezzék itt magukat. Igyekszünk új programokat bevezetni minden korosztály számára. Bízunk benne, hogy törekvésünk aktivizálja a helyi szerbeket. Szerencsére sokan térnek vissza. Ez egy nehéz munka, hiszen most már eléggé szétszortan élünk a városban és nagyon nehézkes megszólítani és kimozdítani az embereket. Ez egyelőre személyes kapcsolati úton folyik, de ezen is változtatni szeretnénk. Rengeteg ötletünk, tervünk van, mert nagyon fontosnak tartjuk, hogy a szerbség megmaradjon Százhalombattán és, hogy működő, összetartó, aktív közösség legyen, maradjon.

Egy templomi kendő története sok kérdőjellel

Csak a véletlenül múlt, hogy 2010-ben nem lett a rendrakás és kidobás áldozata az alább bemutatásra kerülő templomi textília. A Szent László templom fennállásának 100. évfordulójára készülve, takarítás közben akadt meg a szeme Kanicsárné Áginak ezen a kopottas vászondarabon. Hazavitte, őrizgette, majd megkereste a „Matrica” Múzeumot, hogy kiderüljön, mi is ez. Őskoros régészként talán megbocsátható nekem, hogy korábban illet még nem láttam!

Barokk ízlésűnek tűnő ábrázolást látunk a finom vászonszövetre nyomva. A központi téma Jézus sírjátétele a keresztről való levétel után. Szűz Máriát látjuk középen, a keresz alatt. Mária mellett Nikodémusz, Mária Magdolna, Szent József és Szent János állnak. Az ábrázolt személyek nevei és a kendőn olvasható feliratok is görög betűkkel íródtak. A kendő sarkain a négy apostol látható, jellegzetes szimbolikus kellékekkel. A központi kép alatt fekvő téglalap alakú keretben két angyal között egy felszentelésről szóló, kihagyott helyet is tartalmazó további szöveg szerepel.

A keresztség ágainak találkozásánál olajos folt észlelhető. Ez a folt a hátoldalon bevarrt kis párnaszerű elemből ered. A kendő sarkain kissé rozsdás foltok utalnak arra, hogy fém rajzszeeggel ki volt tűzve valahol ez a kendő. A kendőn egyenes vonalak mutatnak arra, hogy valamikor összehajtott állapotban is tárolták.

Egy tárgy történetének feltárása, kibontása felér egy izgalmas nyomozással! Látszott, hogy a kendőn szereplő kép faragott negatív segítségével, nyomtatva, tehát valamilyen sokszorosító eljárással készülhetett. Napjainkban az internet gyors segítséget tud nyújtani az efféle keresésekhez is. Az Iparművészeti Múzeum digitális katalógusában található hasonló darab. <https://gyujtemeny.imm.hu/gyujtemeny/antimenzion-krisztus-siratasa/779>

A kis terítő egy fontos kellék, amit a görögkatolikus egyházban használtak, és használnak még napjainkban is. Görög neve: antimenzion. Magyarul leggyakrabban ereklyekendőnek nevezik. A vászonból készült, téglalap alakú kendők Jézus keresztről való levételét vagy sírba vételét mutatják be. A kendők hátoldalára egy kis tasakot varrnak, melybe a püspök nagycsüdtörtökön valamelyik szent ereklyéjét helyezi bele, majd pecsétjével hitelesíti az antimenziont. A kendőn szereplő püspök neve azt jelzi, hogy a szent

egyházi művészetről, egyházi gyakorlatról, kegytárgyokról, textilekről. A kutatónőnek köszönhetem, hogy a meghatározása alapján térben is időben is elhelyezhető ennek a kendőnek a készítése. A kendőket fa vagy fém metszett, faragott nyomódúcokkal készítették, mindig több darabot. Mivel a korokban minden püspök egy újabb nyomódúcot készítettett, az ábrázolásokat egyes személyekhez is köthetjük.

Legnagyobb valószínűséggel az 1842–82 között Eperjesen (a mai Szlovákia keleti részén) tevékenykedő görögkatolikus

liturgián részt vevők közösségben vannak az egyházmegye vezetőjével. Az ereklyekendő eredetileg az oltárt helyettesítette, ezért hordozható oltárnak is nevezték. Nélküle nem végezhető szent liturgia, nem tud megvalósulni az átváltozás, a kenyér és a bor átváltozása Krisztus testévé! A kendő maga szimbolizálja Jézus halotti leplét is.

Egy művészettörténész, dr. Jankáné dr. Puskás Bernadett tanulmányai bőséges információkat tartalmaznak a görögkatolikus

püspök, dr. Vályi János idején készülhetett a Százhalombattán fellelt darab. A százhalombattai terítőn nincs nyoma püspöki névnek, felszentelésnek. Feltehetően külön története van annak, hogy egy fel nem szentelt görögkatolikus ereklyekendő hogyan került ki a templomból. Eperjesről Százhalombattára való eljutásának története szintén feltáratlan még...

**Takácsné Németh Gabriella, régész
„Matrica” Múzeum**

Szabó Gábor beszámolója

A képviselő naplója

A Covid még mindig közöttünk van, és az ukrán-orosz háború is tart még! A városunkban elszállásolt családok visszautaztak Kárpátaljára, csak egy fiatal házaspár kisgyermekkel maradt Battán. Nem is olyan régen még a közösségi élet is lüktetett, talán visszatérnek a régi szép időkbeli momentumok, én legalábbis úgy érzékelem számos civil egyesület, baráti társaság jóvoltából valósult vagy valósul meg számos közösségkovácsoló esemény, ami reményre ad okot.

Március 19. Érd közigazgatási határán belül a Sánc-hegyen több köbméter szemét lerakását jelezték felém, amit többen is bejelentettek már a „hulladékradaron”. Ezúttal az ÉTH Kft. tisztította meg a területet.

Március 25. Ebben a hónapban immár harmadjára került sor rendkívüli képviselőtestületi ülésre. Először a Pénzügyi, Egészségügyi és Városüzemeltetési Bizottság tárgyalta a két napirendi pontot, úgymint az „önkormányzati tulajdonú konyhák üzemeltetésével és az étkeztetés biztosításával kapcsolatos”, illetve „településrendezési eszközök módosításával kapcsolatos” döntéseket.

Megrendezésre került a Zenálkó Etel Községi Házban a 20 éves Csobolyó Borbarát Klub szervezésében a 43. Regionális Borverseny, ahol számos bort kóstolhattunk meg egy fenséges vacsora mellett.

Április 1. Otthonában köszöntöttem 2022 elsőszülött óvárosi babáját, Feskó Milánt, aki január 24-én született 4380 grammal és 54 centivel. Önkormányzatunk babacsomagjával és egyéb meglepetésekkel érkeztem az immár 4 fős családhoz.

Április 3. Az országgyűlési képviselők választásán az Óváros két szavazókörében:

- Óvárosi Községi Ház – megjelent 862 fő (75,28%)
- Új Óvárosi Óvoda – megjelent 930 fő (80,87%)

Pest megye 8. számú OEVK - Sziget-szentmiklós körzetben újra Bóna Zoltán folytatja a megkezdett munkát. (Forrás: www.valasztas.hu)

Április 4. Az év elején súlyos mogoróallergiás reakció következtében elhunyt egy kisfiú Budapesten. Ekkor eldöntöttem, hogy választókeretem intézményébe, az óvárosi Pitypangos Tagóvodába mindenképpen beszerzek egy adrenalin injekciót. Kezdeményezésemhez csatlakozott a Battai Motorosok Egyesület is, így már két db található az óvodában. Az általános készlethiány miatt a beszerzés több hetet csúszott, az átadásra velem tartott Oláh Levente mentőtechnikus, aki az injekció használatát megmutatta az intézményben dolgozóknak.

Április 4-8. Egy kedves szakács barátom (akivel együtt dolgoztam a 2000-es évek elején) felajánlott kb. 15 adag napi menüt egy héten át. Feleségem segítségével eljuttattuk azokhoz, akik a leginkább rászorultak.

Április 6. A Hét vezér útja és Szent László utca kereszteződésénél található beton

vízvezető folyókáján található rács okozta balesetveszélyes helyzet miatt annak teljes cseréjére volt szükség, amit azóta a Puh-Tárnok elvégzett.

Április 7-10. Az Ifjúsági Műhely szervezésében újra LAN Partyt tartott a battai gamer közösség a Zenálkó Etel Községi Házban.

Április 8. A Szent László téren elsétálók újra Tojásfának örülhettek és akár díszíthették is.

Április 9. Ahogy eddig, úgy ezután is a folyamatos elérhetőséget tartom a legfontosabbnak. Van aki email-en vagy telefonon kér segítséget, de vannak, akik a személyes találkozót preferálják. E havi megkeresések: EUROVELO 6, HÉSZ módosítás, gallyazási munkák, útfelújítások, feljárnálók-rászorolók „összehozása”.

Április 14. Szalai Attila képviselőtársam ismét ünnepi vacsorát főzött a Hajléktalanszálló lakóinak, jómagam újra gyümölcscsel és édességgel érkeztem az ételosztásra.

Április 16. I. B.M.E. Húsvéti Családi Nap a Kossuth Lajos utcai Sirály játszótéren, amiről bővebben Szegedinác Anna írásában olvashatnak.

Április 18. A ünnepi hétvégén, jó magyar szokás szerint fiammal a locsolkodást sem hagytuk ki, ami után 28 adag babgulyást osztottunk szét városunkban.

Április 19. A Százhalom Kalendárium bemutatójára a Hamvas Béla Városi

Könyvtárban került sor, ahol Vezér Mihály polgármester úr mondott köszöntőt. A házigazda Lehoczki Zsuzsanna helytörténész beszélgetett a szerzőkkel.

Április 21. A 20 éves Óvárosi Nyugdíjas Klub ünnepi klub délutánjára kaptam meghívást, a szokásos remek hangulatban telt az esemény, ahol a tombolanyeremények számát növeltem.

Április 25. Érd Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalában fogadott Szűcs Gábor alpolgármester. Két témával kapcsolatban kértem tőle tájékoztatást: az EUROVELO 6 kerékpárúttal, illetve Százhalombatta és Érd határában a mezőgazdasági utakra kihelyezett sorompókkal kapcsolatban.

Április 28. A Százhalombattai Kőrösi Csoma Sándor Sportiskolai Általános Iskola 30 éves fennállásának ünnepi rendezvényén vettünk részt feleségemmel, amely az elmúlt évtizedekről, a jelenről és a jövő lehetőségeiről szólt.

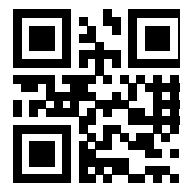
Az 1026. számú Szent László király Cserkészcsapat közreműködésével, a gyermeknap alkalmából idén is JÓFEJ KÖVEKET gyűjthetnek a családok. Fejenként kizárólag 1 kő leadásával május utolsó vasárnapján választhatnak majd a gyerekek a felajánlott meglepetések közül.

Keressenek továbbra is bizalommal a szokásos elérhetőségeimen:
szabogabor@mail.battanet.hu
 06 20 222-2930

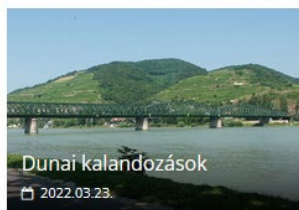
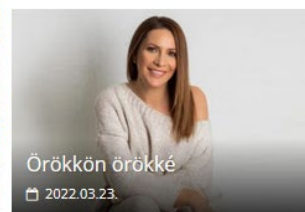
Szabó Gábor
 települési képviselő
 Százhalombatta - Óváros

Százhalom Online

KÖZÖSSÉGI, KULTURÁLIS, KÖZÉLETI MAGAZIN

ANNO CIVIL KURÁZSI ITT ÉS MOST KEREKASZTAL PORTRÉ KULTÚRA SZERBEK EGYSZER VOLT SZOMSZÉDLÓ ARCHÍV

**„Azokból a kövekből, melyek utunkba gördülnek,
egy kis ügyességgel lépcsőt építhetünk.”**

(Széchenyi István)

Vállalkozunk, tehát vagyunk

Az Otthon Centrum partnereként két és fél éve nyitotta meg ingatlanközvetítő irodáját Százhalombattán, a Szent István téren Pátkai Zsolt és társa, Sebestyén-Teleki Zsófia. Az eltelt idő alatt olyan sikeres és eredményes tevékenységet folytattak, hogy nemcsak városunkban, hanem már Diósdon, Martonvásáron és Budapest belvárosában is saját irodában fogadhatják ügyfeleiket. Nem maradt ez titokban szakmai partnerük előtt sem. Így történhetett meg, hogy nyitásától 2019-től minden évben munkájuk eredményeként elnyerték az OC hálózatán belül egy 'kiváló induló iroda' és 'legnagyobb növekedést elérő sorsfordító irodai csapat' és 'kiemelkedő eredményt elérő irodai csapat' címet. Vállalkozásuk jelenlegi helyzetéről és terveikről beszélgettünk Pátkai Zsolt Franchise Partnerrel, Otthonszakértővel.

– A százhalombattai iroda megnyitásakor gondolta volna, hogy olyan sikeres lesz a vállalkozásuk, hogy már az első évben az OC hálózat legjobb induló irodájaként és a tizedik legeredményesebb Ingatlanértékesítőjeként díjazták Önöket?

– Rengeteg munka és tanulás van mögötte, de nagyon fontos munkatársaink rátermettsége és kitartása, illetve nagy segítség volt számunkra a kapcsolati tőke is. Vállalkozótársam és párom, Sebestyén-Teleki Zsófia már megismerkedésünkkor többszörösen kitérített ingatlanközvetítőként dolgozott az egyik Budapest belvárosi Otthon Centrum irodában. Kapcsolatunk előrehaladtával már egyre nagyobb gondot okozott számára a napi ingázás. Gyakorlatilag ez adta az első lökést az önálló vállalkozás elindításához. Sokat tanultam és tanulok tőle ma is, ugyanakkor az Otthon Centrum franchise partnersége is lehetőséget nyújt a fejlődésre. Vállalkozásunk sikeressége elsősorban kettőnk munkájának gyümölcse és egy erős csapat felépítése. Nagyon büszkék vagyunk minden egyes munkatársunkra.

– Rátermettségüket mi sem bizonyítja jobban,

Mikulásgyár, Városliget - itt éppen a karácsonyi ünnepek közeledtével Pátkai Zsolt csapata segített adományokat átvenni és becsomagolni a szociálisan rászorultaknak

mint, hogy ma már négy irodájuk van és 2021-ben újra elismerésben részesültek. Magasra került a léc, hogyan tovább?

– A vállalkozásunkat monitorozzuk és azt látjuk, hogy vannak még lehetőségek a fejlesztésre és teszünk is érte. Most egy új marketingstratégia kiépítésén dolgozunk. Egyik célunk, hogy minden évben benne legyünk az első húsz legjobban teljesítők körében, és a legjobb ügyfeleket csakis a legjobb csapat szolgálja ki.

– Hogy látja, a Covid-járvány hatással van, volt az ingatlanpiacra?

– Azt érzem, hogy igen. Az elején 2-3 hónapra megtorpant a piac, mert az eladók nem szívesen engedték be a vevőket az otthonaikba, a vevők pedig nem szívesen mentek. Ezért az ingatlanmarketing átalakult, megnőtt a szerepe a virtuális hirdetésnek. Most már a piacra kerülő ingatlanokról virtuális sétákat, videókat készítünk. A hirdetésekben lényegretörőbb információkat adunk meg és az átalakítási lehetőségekre is felhívjuk a figyelmet. Megnőtt a vevőminősítés szerepe is. Igyekezünk kizárni az „ingatlanturistákat” és csakis komoly érdeklődőket vinni a megtekintésekre. Jelentősen megnőtt az agglomeráció kertés házai iránti igény is.

– A családtámogatási rendszer jelentősen segíti a fiatal házaspár otthonteremtését. Ez megmutatkozik az ingatlanközvetítő irodáik forgalmában is?

– Ma a 40 év alattiak több mint 90%-a csak a családtámogatási rendszer miatt tud otthont teremteni. Ettől függetlenül a középkorú és az idősebb generáció is fontos szereplői az ingatlanpiacnak. Ma már nagyon elterjedt, hogy ha a gyerekek kirepültek a családi házból, a szülők kisebbre cserélik azt. Vagy az emeletes társasházakból földszinti lakásba, vagy liftes házba költöznek. Jellemzően a nagy kertés házakat most a városból kiköltöző fiatal családok vásárolják meg.

– Sokan csak pénzkidobásnak tartják az ingatlanközvetítő bevonását az adás-vételbe. Pedig egy szakember a fölsleges tehertől, bosszúságtól is megóvhatja mind az eladót, mind a vásárlót.

– Akinek nagyobb jártassága van, az tudja, hogy ez sokkal összetettebb és azzal is tisztában van, hogy mi az a hozzáadott érték és élmény, amit egy profi ingatlanértékesítő nyújthat és mennyi pénzt és időt spórolhat. A gyakori tévhitell ellentétben nem annyi a dolga, hogy feltesz egy hirdetést, 'mutogattja' az ingatlant és bekészíti a jutalékot. A statisztikák azonban azt mutatják, hogy országos szinten az ingatlanforgalmazás majd 50%-a közvetítőkön keresztül folyik. Az tény, hogy szakértelmünkkel, tapasztalatunkkal, piacismeretünkkel, minőségi marketinggel, erős kommunikációs készségünkkel, tárgyalási technikáinkkal, kapcsolati tőkénkkel egy ingatlan eladása, vagy keresése jóval eredményesebb. Egy professzionális ingatlan szakértő statisztika szerint még a munkadíján felül is több millióval magasabban tudja eladni az ingatlant, mint egy magánszemély, emellett jogi és hitelügyintézési háttérrel is tud biztosítani. Eladás esetén az eladónak csak meg kell minket keresni, mi elvégezzük a felmérést, a hirdetést, az adás-vétel előkészítését és még a birtokbaadásakor is segítünk, ha igény van rá. Azaz az eladónak csak annyi a dolga, hogy az ingatlant megtekinthető állapotban tartsa, és eladás esetén kiköltözzön. A vásárlási szándék esetén a megadott paraméterek alapján ajánlunk ingatlanokat.

Hogyan talál profit? Fontos a hitelesség és a transzparencia és hogy olyan ingatlanközvetítő céggel szerződni, akiben megbízunk. Ezért is ajánlom a legnagyobb és legelismertebb piacvezető hálózatot, az Otthon Centrumot, ezen belül tiszta lelkiismerettel a munkatársainkat. A szakértőink megjelennek névvel, képpel és értékeléssel nyilvános felületeken és referenciát is tudnak felmutatni.

Mi az Otthon Centrum franchise partnere vagyunk, amely az ország legnagyobb ingatlanközvetítője, óriási adatbázissal rendelkezik vevői és eladói oldalon, a legnagyobb tanácsadói létszámmal és irodaszámmal rendelkezik, és ami a legfontosabb hitelkihelyezésben is piacvezető. Így a hitellel terhelt, vagy hitellel vásárolni kívánt ingatlan ügyintézését is ingyenesen vállalni tudjuk. Mivel az Otthon Centrum a bankoknál nagyfogyasztónak minősül, ezért kedvezőbb hiteleket tud ki ajánlani, mintha magánszemélyként intéznék azt. Így egy ügyfél több millió forintot meg tud spórolni egy futamidő alatt. Ezen túl fontos azt is tudni, hogy az Otthon Centrum nem csak saját ügyfelei számára biztosít hitelt és fogyasztói hitel közvetítését is vállalja.

– És ami a jövőt illeti...?

– Szerintem még nagy tapasztalattal bíró ingatlanguruk is csak „saccolják” a jövőt. A pi-

acon olyan külső körülményekkel kell szembenézni, mint a járvány utóhatása, a váratlanul megnövekedett infláció, a szomszédunkban zajló háború. Abban csak reménykedni tudunk, hogy az otthonátmozgatási rendszer, ha átalakul is, de megmarad.

Nekünk úgy kell dolgozni, hogy a körülmények teremtette akadályokat még pontosabb

tervezéssel, alapos piackutató munkával próbáljuk legyőzni, illetve előrelátóan megelőzni. Ezzel együtt arra számítok, hogy az ingatlanpiac továbbra is dinamikus marad, nem számítok visszaesésre. Szerencsére már van tapasztalatunk és partneri támogatásunk a talpon maradáshoz.

– Szeretne még valamit hozzáfűzni?

– A mottó: „Mi nem ingatlanozunk, mi emberezzünk!” és „Nem ingatlant, hanem egy álmot szeretnénk eladni!” Várjuk szeretettel az ügyfeleket.

Gajárszky Lászlónál jártunk

Kétmillió kilométer

Balesetmentes vezetés autóbusszal

Gajárszky László nem csak falumbéli ismerős, szegről-végről rokonok is vagyunk. A Volán vállalatától – mint hivatásos gépkocsivezető – kiüntetését kapott a 2 millió km-es balesetmentes vezetésért. A családja azokhoz a népes battai famíliákhoz tartozik, akiknek a neve már szerepel a 19. századi birtokleveleken. Laci annak a Gajárszky Károlynak a dédunokája, aki vízimalmot üzemeltetett a háború előtt a Duna-parton. Édesapja szintén László volt, nagyapja pedig Gajárszky Géza bácsi. A szép elismerés okán otthonában kerestem fel, hogy életéről, munkájáról, családjáról kérdezzem.

– Bár Budapesten születtem – 1954. szeptember 3-án –, de egész életemben itt éltem Százhalombattán. Apám hajóval hozott haza a kórházból bennünket édesanyámmal, keresztapám a feleségével la-

dikkal jött le értünk Dunafüredre, amikor megérkeztünk. Persze bementek a Halászcserébe egy sörre, a nagy öröme való tekintettel.

A szüleimmel akkor még a Gyorma ut-

cában laktunk Deák Annus nagymamánál. A faluban jártam óvodába. Az első öt osztályt is ott végeztem el. A tanítóm Papp Béláné, Deák Éva volt. Hatodik osztályos koromban nyílt meg az első lakótelepi Iskola, az I. számú Damjanich úti Általános Iskola. Mi voltunk az első generáció, aki már ott tanulhatott. Az osztályfőnököm Balázs Gézáné volt. Ő ballagtatott el bennünket. Fizikát Kanyicska Béla bácsinál, kémiát, matematikát Németh Józsefnénál tanultam. Tóth Dezsőné – Piroska néni magyart és történelmet tanított nekünk. A tornatanárunk Kolosi György volt.

A nyolcadik után Érdligetre jártam a 220-as Iparitanuló Intézetbe. Szerettem volna műszerész lenni, de túl sokan jelentkeztek erre a szakra. Végül általános lakatos, hegesztő lett belőlem, amit nagyon megszerettem. Egy héten kétszer jártunk iskolába, a többi napokon gyakorlaton voltunk. Az iskolát később áthelyezték Érdre és akkor vette fel a Koós Károly nevet.

1972-ben sikeresen levizsgáztam és a gyakorlati helyemen helyezkedtem el, az Érd és Vasipari KTSZ-ben. 1973. március 6-ig dolgoztam ott.

Nagyon szerettem volna gépkocsi jogosítványt kapni. Amikor megszereztem, hazajöttem és munkát vállaltam az akkori Városi Tanács Kommunális Költségvetési Üzemében, mint hivatásos gépkocsivezető.

1974-ben bevonultam katonának, ahol gépkocsivezetőként szolgáltam a Honvédelmi Minisztériumban. Mivel volt benne már gyakorlatom, 5-6 tonnás gépkocsikat is vezettem már. Az Ezredes utcai Gépkocsiszín Parancsnoksághoz tartoztunk. Az lett a feladatunk néhány társammal, hogy újoncokat oktassunk. Nekem négy fiatal újoncom volt. A kiképzés Szabadszálláson volt, onnan jártunk Kecskemétre, Kunadacsra, Kiskunfélegyházára és a környékre.

1975-ben kiválasztottak a térképésznél és az országot jártuk térképészeti felméréseket készíteni. A Debrecen-Sárospatak részt csináltuk meg.

Amikor visszakerültem, a Honvédel-

mi Minisztériumban szolgáltam és onnan szereltem le hivatalosan 1976. augusztus 6-án. A tényleges időmre majdnem két hónapot ráhúztam, mert amikor a társaimmal behívtak, hogy leszerelnek, másnapra már kitöltötték a behívó parancsot is. Nagyon jó parancsnokunk volt, heten voltunk öreg bakák, mint a „gonoszok”.

Leszerelés után visszamentem a költségvetési üzemhez és ott dolgoztam továbbra is gépkocsivezetőként 1979. október 29-ig. Farkas Mihály volt az igazgatóm akkor.

A feleségemmel – Ritter Anival – 1976. október 23-án kötöttünk házasságot. Ő itt született Battán. Amikor bementünk a tanácsházára, dr. Szegedi Sándor fogadott bennünket. Kérdezte tőlünk, miért pont október 23-ra tűztük ki az esküvőnk napját? Hát azért – mondtam, mert ez szombatra esik. Ani közben az asztal alatt a lábával rugdosta az enyémet. Nem gondoltam akkor, miért kérdezi? – Nem lehetne-más időpontban megtartani az esküvőt? – kérdezte. Nem, mondtam, mert már kiküldtük a meghívókat és személyesen felkerestük a vendégeket.

Amikor kimentünk, kérdeztem Anit, miért rugdosta a lábam? Hát nem gondoltam rá, mert 1956-ban én még csak két esztendő voltam. Abban az időben tilos volt 1956-ról még beszélni is nyilvános helyeken.

A lakodalmat Ani nagypjának – Dubecz Sándor bácsinak – az udvarában tartottuk. Nagy sátrat állítottunk, mert 120 vendéget hívtunk meg. Éjszaka a rendőrök le-föl cirkáltak az utcán, mert attól tartottak, hogy valamilyen tüntetést, vagy demonstrációt szervezünk. Kun Peti zenélt. A nagy család, barátok voltak a meghívott vendégek, reggelig tartott a mulatozás.

A lányaink: Anita 1977. szeptember 11-én született, Mariann pedig 1978-ban.

A KKÜ-nél 3000.-Ft-ot kerestem akkor. Egy kis segítséggel sikerült a Volánhoz elhelyezkednem, ahol azonnal kétszer annyi lett a fizetésem. A feleségem GYES-en volt, nagyon jól jött a nagyobb jövedelem. A Volán korábban a vasúttal közös cégben volt – akkor MÁVAUT volt a neve –, de amikor beléptem, a Volán már különvált, önálló cég lett. VOLÁN 20-as számú Vállalat lett a neve. Csigá és nyíl volt a buszok oldalára festve. Kelenföldön az Andor utca 31-ben volt a központunk. A nagy központunk pedig a Szabolcs utca 17-ben. Később felépítették a kelenföldi szép új buszpályaudvart, az lett a központja.

- **Milyen útvonalakon dolgoztál a Volánnál?**

- Először műszakos járatokat kaptam.

Budapestről, Ráckeresztúrról, Battáról vittem a dolgozókat a Mechanikai Művekbe. Ehhez „D” kategóriás vezetői engedély kellett. A cég fizette az oktatást, de alá kellett írni két év szolgálati időt, hogy addig nem lépek ki, vagy ha igen, visszafizetem a tandíjat.

A kis családommal továbbra is Battán laktunk, a lakótelepen volt szövetkezeti lakásunk a Pataki sétányon és én Budapestre jártam dolgozni. A DKV – ma MOL – munkásait a Volán szállította a városból, a környező településekről, Budapestről, és én hazakerültem a Volán külső telepelyére. Hétköznap a munkásokat és tisztviselőket szállítottuk munkába. Nem csak a DKV-sokat, a külső cégek dolgozóit is. Hétféteken pedig külön járatokon vittük őket Budapestre városnézésre, kirándulásokra, programokra. Utaztattunk külföldieket is. Volt egy járatunk, amely a SZKIFI dolgozóit szállította és a labor mintákat.

Harminc busszal dolgoztunk. Bentről a központból, a helyi IBUSZ-tól is kaptunk megrendeléseket. A irodánk vette fel a megrendeléseket és kiadta nekünk mikor, hol kell lenni, kiállni, de a DKV szállítás volt az első. Hétfőn mindenkinek itt kellett kezdeni.

Adódott egy új lehetőségem, átmenni a Nemzetközi Járatok Központjába. Ehhez német nyelvtanfolyamot kellett elvégezni. Sokat jártam Münchenbe, Amszterdamba, Szabadkára, Bécsbe. Ezek menetrendsze-

rinti járatok voltak. Ott dolgoztam 1996-2000-ig. Utána hazai távolsági járatokra váltottam. Budapest – Harkány, Pápa, Veszprém, Győr, Kaposvár, Hévíz, Barcs útvonalakon. A Dunántúl volt a területem.

1979 óta megvan a „kalauztáskám”, mert akkor már nem voltak kalauzok a bu-

szokon, mi kezeltük a jegyeket és a viteldíjakat. A Lyukasztóm is megvan még mindig. Az utolsó években még számlatömböm is volt.

Amikor a nemzetközi járatokra kevés volt a gépkocsivezető, kivettek a hazai járatról és vittem külföldre az utasokat.

Nagyon szép Scania kocsikat kaptunk. Reggel elmentünk Budapestről, este 6-7 órakor értünk vissza. Este még szerveztek bennünket különjáratokra. Rengeteg rendezvény volt Budapesten, hazai és nemzetközi konferenciák, sportrendezvények, programok. A távolsági járatok után szépen rendbe tettük a buszokat és kiálltunk a megrendelt helyre, szállodákba vagy ahová kellett.

Egy héten három napot dolgoztunk és négy nap volt a pihenőidőnk. A külön utakra gyakran elvittem a családom is. Voltak nyáron hétfégi fürdőjáratok Parádfüdüre, Egerbe, a Szelidi-tóra.

Szerettem a kollegáimat, nagyon jó volt a csapatunk és jó volt a kapcsolat az utasokkal is. A sok kedves történetből megemlítenék néhányat.

Az egyik hévízi járatra fel kellett segí-

teni egy idős hölgyet, akinek mozgásszervi panaszai voltak. Alig tudott még bottal is járni. Reggel jött kezelésre és délután vissza, Budapestre. Margit néninek hívták. Néhány hónap után, már nem kérte a segítségemet, mert szépen gyógyult, egyedül is fel tudott szállni.

Volt egy idős bácsi, aki Badacsony felé szállt le a buszról. Amikor visszafelé jött,

szem almát?” – kérdezte. Nem akartam megsérteni, visszautasítani. Legközelebb megjelent két láda almával. Nekem is volt a kertemben almafa, én is termeltem. Nem mondhattam neki, nem akartam megbán- tani.

A Tiszánál 2000-ben vagy 2001-ben volt a nagy árvíz. Vízügyi szakon tanuló egyetemistákat – lányokat, fiúkat – vittem

aztán a többiek is. A fiúknak persze nem maradt, de nekik volt legalább zokni a lábukon. A lányok megköszönték, mert kapcával már nem volt hideg a csizma, amiben dolgoztak.

2009. szeptember 18-án mentem nyugdíjba a VOLÁN-tól és 19-étől már a POR-ŰZŐ BT. nevű cégnél dolgoztam egy kerek évig. Anyira megrágtult az üzemanyag, hogy később eljöttem tőlük. Egy egyházi iskola gyerekeit szállítottuk Budapesten uszodába, naponta három csoportot. Hétvégén pedig ukrán hajósokat vittünk Linzbe. A Duna-partján volt egy nagy vasgyár, oda szállították hajóval a vasércet. Kéthavonta vittük a váltás személyzetét.

Utána egy volt kollegám az ATLASZ nevű céghez csábított el, akik a dunaujvárosi Hankookba szállítottak munkásokat. Megkeresett a vállalat vezetője és elmondta, hogy Százhalombattáról is lesz műszakos járat, szeretné, ha elvállalnám. Kis Mercedesz busszal kellett szállítani először a nappalos, majd a műszakos munkásokat. Nyolc évig voltam náluk, 2018-ban hagytam abba.

Az érdi Volán vezetője egy régi munkatársam, akit még az Andor utcából ismerek. Üzent nekem, mert nem volt éjszakás sofőrje, aki a kocsikat a javító műhelybe vigye a pályaudvarról, mert reggelre, mire a kiállítás van, az autóbusszoknak a pályaudvaron kell lenni. Így elvállaltam és most náluk vagyok éjszakás sofőr.

- A VOLÁN-tól kaptál egy igen szép elismerést. Miért is?

- Minden 250 000 km balesetmentes vezetés után a hivatásos gépkocsivezetők elismerő oklevelet és emlékplakettet kapnak. Én is megkaptam minden 250 000 km után. Most pedig megkaptam a 2 millió km után járó oklevelet, plakettet és kitűzött. Nagyon büszke vagyok rá. 2022. március 30-án Budapesten a Hélios Szállodában volt az ünnepség. Talán 4-5-en kaptunk 2 millió km után és 2-3-an 2 millió 250 ezer km után kitüntetését. Országos rendezvény volt és ott adták át a kitüntéseket. Akik másfél millió vagy 1 millió km-t vezettek balesetmentesen azok is kaptak elismerést, de csak 2 millió km-t elért buszvezetőket hívták meg az ünnepségre.

Szegedinác Anna

menetközben vettem fel, mert egy sarkon állt, nem a megállóban szállt föl – nehezen mozgott, valamilyen mozgásszervi prob-

lémája volt. Egyszer azt mondta: „Szeretném neked visszaadni ezt a dolgot.” „Ne viccelj” – mondtam. „Hozhatok neked pár

busszal Cigándra. Katona koromban, amikor a térképészeti felmérést készítettük, Cigándon is jártam és találkoztam ott egy néniel, akinek volt egy link fia, aki nem szeretett dolgozni. Cigándon nem mehettem az autóbusszal be a gátórházig, mert nagyon rossz volt az út. Megálltam egy háznál. Kijött egy idős néni és kérdezte, elfogadok-e egy kávét? Kihozta és beszélgetni kezdtünk. Akkor derült ki, hogy már találkoztunk nagyon régen, katonakoromban. A fia már nem élt.

Az egyetemisták hoztak gumicsizmákat és hideg élelmet magukkal nagy zsákokban. A lányok „felkészülten” nylon harisnyában jöttek. Nagyon fázott a lábuk a hideg csizmában. Kérdeztem tőlük: „Miért nem húztok kapcát?” – Kapca, mi az? - kérdezték.

Elővettem a tartalék tisztító kendőket és megkértem az első lányt, tegye a lábát a kendőre. Jobbról, balról, előről hátulról betakartam a lábát a kapcával és mondtam lépjen bele most a csizmába. Jöttek

1 % SEGÍTSÉG = SZÁZHALOM MAGAZIN

Hírhalom Egyesület • Adószám: 18688966-1-13

Húsvéti Családi Nap az Óvárosban

Bár kora reggel ragyogóan kisütött a Nap, délelőtt befelhősödött, a kisé hűvös időben is nagy, népes vendégsereg várta 2022. húsvét szombatján délelőtt 10 órakor a program megnyitását. A motorosok, táncosok, lovasok megérkeztek, a bográcsokat a hozzávalókkal a versenyzők előkészítették, minden készen állt az kezdésre.

A vendégeket Szabó Gábor óvárosi képviselő köszöntötte, aki a háttérből segítette a program szervezését: „Szép napot kívánok mindenkinek. Köszönjük, hogy ilyen sokan eljöttek az első a Battai Motorosok által szervezett Húsvéti Családi Ünnepre. A Táncsoport bemutatója után lesz a tojáskereső verseny. A megtalált tojásokat a nálam lévő kosárban lehet majd csokira váltani. Átadnám a szót Bercinek – Csaba Kálmánnak, a Battai Motorosok elnökének –, hogy a program részleteiről tájékoztasson bennünket.”

A vendégek köszöntése után Berci elmondta, hogy gazdag, minden korosztály számára színes programmal készültek. Egész délelőtt lehet lovagolni, a bográcsokban készülnek a versenyre az ételek, melyeket háromtagú zsűri fog értékelni.

Aki szeretne a vetélkedőn részt venni, azoknak lesz lehetőség rúgás helyett kapuba dobálni a labdát, főtt tojásba dobálni pénzermét, patkóhajításra, sodrófahajításra, kijelölt aszfaltos pályán bicikli, roller

versenyre. Folyamatos a lovagoltatás, íjazás. A vállalkozó szelleműek felülhetnek oldalkocsis motorkerékpárra, motoron egy körre. A főzőversenyen mindenki önállóan vesz részt, amelyre külön kis csapatok indultak.

Elmondta, hogy bár Bercinek ismeri mindenki, a polgári neve Csaba Kálmán és ő fogja össze a battai motorosokat. Célja létrehozni egy olyan közösséget, akik „együtt gurulnak”, szívesen töltik szabad idejüket együtt. Ezeket kívánják színes programokkal gazdagítani, amibe a családtagok, battaiak, vagy akár a környező településeken élők is szívesen részt vesznek, kicsik és nagyok egyaránt. Kezdték ezt a „Mikulás felvonulással”, mely a visszajelzések szerint sikeres volt. A programokkal szeretnék hagyományt teremteni.

– Én vidéken nőttem fel, „vidéki gyerek” vagyok – mondta, nálunk mindig voltak kis húsvéti játékok, melyben a felnőttek is részt vettek. Ezt szeretnénk megvalósítani itt is.

A gyerekek azonnal birtokba vették a játszótér szabadtéri sportfelszereléseit. Miközben nézelődtem megszólítottam egy anyukát kicsi gyermekével, megkérdezve honnan tudtak a programról?

– Veronika vagyok, a kislányom Nóra két éves. A bölcsődei csoportban osztották meg velünk az információt. Mi a lakótelepről jöttünk.

Körbenéztem, mi fő a bográcsokban és kik vállalkoztak a versenyre? A motorosoknál Berci volt a főszakács:

– Nálunk egy csülkös marhapörkölt készül. Mindenkinél „meglepi főzés” lesz.

A második bográcban az Óvárosi Papírkutyák verseny étkét dr. Szatmári László készítette:

– Kakaspörköltet készítünk, ha oda nem

ég. Lesz hozzá friss kenyér, saját készítésű savanyú uborka és káposztasaláta.

Harmadikként Dúl Péter és csapata mutatkozott be:

– A „Men-edék” csoportja vagyunk. Ez egy új üzlet – férfifodrázat – a Csokonai utcában, a Víztorony tövében, a nevünk Barber Shop. Almás, zöldséges (sárgarépa, céklás, zöldborsós, hagymás, paprikás) sertésragut készítünk. Mindezek alá egy medvehagymás tócsnit – köretnek.

Visszatérve a motorosokhoz a szabadtéri „isteni” pizzasütés rejtelmeivel ismerkedtem meg:

– Csabi vagyok a Batai Motorosoktól. A pizza 24 órán át kelt tésztából készült. Kibucizva, kinyújtva, paradicsomszósszal

leöntve, sajttal, sonkával, kukoricával töltve, sütőben egy perc alatt készre sütte.

Mindezek után a Kadar Lovastanyások felé vettem az utam, akik szinte már hagyományo-

san minden óvárosi játszótéri programra eljönnek lovaikkal. Takács Tamarát kérdeztem:

– Két lóval jöttünk csak, mert két kancánk vehes. Az egyik alatt egy háromhetes, a másik alatt egy négy hetes kis csikó van. Velük még nem mertünk eljönni.

– Messze vagytok. Pedig mekkora öröm lett volna a gyerekeknek. Talán az Óvárosi Napokra már itt lehetnek velük is. Készültök-e nyári táborokkal?

– Három nyári táborunk lesz ugyanúgy, mint tavaly és tavalyelőtt. Nem annyira a lovaglás, hanem az állatok gondozása lesz a programja. Vannak malacaink, kis malacaink, tehenünk, bányák, nyulak. A nyuszikat mi hoztuk az „állat simogatóba”, kis nyuszikat és felnőtteket is. A táboraink június 27-én, július 11 és 18-án kezdődnek.

Az íjászoknál népes csoport várta türellemmel, hogy sorra kerüljön. Loós Attila értő segítséggel gondozta a próbálkozókat.

Miközben körbejártam, az RFitness bemutatója már az érdeklődők gyűrűjében folyt. Örömmel fedeztem fel a csoportban a szomszéd kislányt – Dombai Valentínát -, és megörvendeztettem magam is a különböző korú gyermekek bemutatójával. Egy röpké percre sikerült a mesterüket is meginterjúvolni:

– Tobak Roxana vagyok. Az RFitness próbaterme a vasútállomás melletti üzletközpontban van. Köredzést tartunk, különféle gyakorlatokat kell csinálni darabszámra és időre.

– Látom, a gyerekeknek nagyon tetszik és a nézőközönségnek is.

Roxána már el is illant, mert a következő számban ő is fellépett a gyerekekkel.

Kint az úton a bátrabbak oldalkocsis motorkerékpárra és motorra ülhetek a körre – karikára.

Délután fél egykor az elkészült ételeket a zsűri tagjai: Szalai Attila képviselő és szakács, Nagy Zoli a Harcsa csárdából és Rácz Richárd gasztronómus kellő komolysággal értékelték.

A zsűri elnöke, foglalta össze a legfontosabb észrevételeket.

– A zord idő ellenére négy csapat megtisztelt bennünket a részvételével. Vannak töretlen versenyzők és újak is, akik jövőre is csatlakozni tudnak – mondta. Szoros volt a küzdelem, mint minden évben, de meghoztuk a nehéz döntést.

A negyedik helyezett éppen hogy lecsúszott a dobogóról. Az Óvárosi Papírkutyák a kakaspörkölttel a 4. helyezést különdíját érdemelték ki.

A 3. helyet a Batai Motorosok csülkös marhapörköltje vitte el.

Az 1-2 helyezett között tényleg csak egy hajszál volt a különbség. Dúl Peti és a Barber Shop lett a II. helyezett. Az I. egy

igen jól készült marhapörkölt lett, amiben volt egy kicsi friss íz, ami nagyon megfogott bennünket. Alapvetően nem vagyok egy „pörkölt fanatik”, jó pár félélt megkóstoltam már, de szerintem ez bárhol megállná a helyét. Úgy döntöttünk a zsűrivel, egyértelműen ez az első.

*

A zsűrizés után kiürültek a bográcok, elfogytak az összes ott készült étel. Nem hagyhattam ki, a kakaspörköltet én magam is megkóstoltam. Jó nap volt, valóban érdemes hagyományá tenni.

Szegedinác Anna

Lehoczki Zsuzsanna

Helytörténeti kalandozások

A Kácsás-sziget. De melyik?

A nagy Csepel-szigeten kívül sok kisebb sziget található a Dunában, ilyenek például Háros-sziget, Tökölnél az Urbanica, vele szemben a Kácsás-sziget, az ercsi szigetek, az adonyi sziget. Nemrégiben egy beszélgetésen felmerült, miért Kácsás a Kácsás-sziget? Mielőtt megfejténénk a kérdést, ismerjük meg magát a szigetet, vagy jelen esetünkben szigeteket.

A Kácsás-sziget névanyagának első megjelenése 1826-ból ismert, mely egy Duna-térképen található elnevezés. Ezen kívül 1850-ből ismerünk egy másik térképet, melyen Kácsás-sziget néven szerepel. A 18-19. század térképein a Batta közelében fekvő szigetek nem szerepel a szigetek neve, és Pesty Frigyes helységnévtárában (1864) sem kerül sor az említésükre, ami azt feltételezi, hogy területüket a mezőgazdaságban vagy a

vadgazdálkodásban nem használták fel. Ezzel szemben például a mai Beliczay-sziget Érden megjelent a felsorolásban: „Sziget - Érd községnek alsó része, és a dunai szőlők szomszédságában nyugatról és északnyugatról, a Bara legelővel északról, délről és keletről a Dunával érintkezik. Hajdanában a Duna körülfollyta, most már az úgynevezett Kis-Duna beiszapolása miatt egészen száraz, és csak áradás alkalmával folya körül a Duna, de ekkor a sziget maga is víz alatt áll.”

Az 1826-os térképen szereplő Kácsás-sziget nem azonos a mi dunafüredi Kácsás-szigetünkkel. Ez a sziget ugyanis Érd és Batta határában, a mai Sánchegy és az érdi magaspárt találkozásánál volt található. A sziget északi része az érdieké, a déli része a battaiaké volt.

Az „eredeti” érdi Kácsás-sziget a 18-

19. századi térképeken szerepel. A II. katonai felmérés alkalmával született térképen (1859), már két sziget van: az érd-battai Sánchegy alatti sziget és a mi battai Kácsás-szigetünk, azonban a szigetek neve nincs a térképre írva. A III. katonai felmérés alkalmával készült térképen (1880) már csak a battai sziget látható, az érdi eltűnt. A sziget eltűnése a Duna mederkotrásával magyarázható, vagy azzal, hogy a folyó egyszerűen elmosta a szabályozás miatt megnőtt vízhozama miatt. A Vízügyi Közleményekben 1896-ban a sziget mint „Ercsi feletti Kácsás-sziget” szerepel.

Dunafüred parcellázása során az 1930-as években a sziget az előkelőbb „Páva-sziget” nevet viselte, azonban az elnevezés nem volt hosszú életű, talán csak a prospektusok lapjain szerepelt az elnevezés.

A sziget(ek)nek „köszönhetően” Érdet a 19. században több árvíz is elöntötte, míg Batta ezzel szemben többnyire „megúsza” kisebb károkkal. 1876-ban a Kácsás szigetnél és az Ercsi alatti Bezdán-szigetnél keletkezett jégtorlasz már Budapestet is veszélyeztette, ugyanis a jég olyanira visszaduzzasztotta a folyót, hogy a felsőbb vidékekről vonuló jégmező már a rakpartok között megállt. Az árvíz Érden jelentős károkat okozott a településen – 100 ház megrongálódott vagy összedőlt

– és a szántóföldeken egyaránt, míg Batta inkább csak a szántó- és legelőföldek kerültek víz alá, és bár az anyagi kár itt is jelentős volt, a települést magát kevésbé érintette.

Az 1876-os árvíz után a szabályozás során a Kácsás-sziget felső csúcsát kőhányással kötötték a battai magasparthoz, Tétény és Érd, valamint Ercsi és Adony között pedig 120-150 m széles vezérárok-kal kotrásokat végeztek.

Forrás:

- <https://dunaiszigetek.blogspot.com/2018/03/erd-es-batta-kozosszigete.html>
- Hungaricana Térképek: <https://maps.arcanum.com/hu/>

A térkép forrása:

Mapa territoria Erdiense, et Tárnokense, praedia item Berke 1783
<https://maps.hungaricana.hu/hu/OSZKTerkeptar/2296/?list=eyJxdWVyeSl6lCJlcmRpZW5zZSJ9>

Sokáig az egyetlen ipari munkalehetőség Battán az 1893-ban Freiberg Dávid által alapított téglagyár biztosította. A gyárat az óbudai székhelyű BHON-DRASSE társaság létesítette a dél-budai térség téglagyáraként. A gyár közvetlen a Duna partján állt, az Érd-Batta között található löszdombok déli részén. A téglagyárhoz egy 12 kamrás 560-580 légköbméteres, alsó-felső huzatos kemence tartozott, egy 35 méter magas kéménnyel. A kemence fa tüzelésű volt, és elsősorban tömör, nagyméretű téglát készített.

A Téglagyár

alsó-felső huzatos, 1070 légköbméteres körkemence épült. A kemencéhez 65 m-es kémény és a kemence felett annak kondenzmelegével működő fából épült térszárító tartozott. Az égetés 950-1000 C-on történt. A 112 m hosszúságú körkemencében a tűz 1-2 hét alatt ért körbe. Egyszerre 2-3 kamrában égett a tűz, 5-6 kamrát hűtöttek,

Az 1940-es évek elején a gyárat egy fehérvári építész vállalkozó vette meg. A gyár irodaépületének homlokzati felirata 1942-ben: „Lázár János tetőcserép és gőztéglagyára”. Az új tulajdonos technológiai korszerűsítéseket végzett. Gőzüzemű anyagmozgató berendezésekkel szerelte fel a gyárat.

Freiberger Dávid az 1900-as évek első éveiben valószínűleg tönkre ment, az új tulajdonos Balla Henrik lett. Valójában azonban Balla Henrik is a Freiberg családhoz tartozott, nevét Freibergerről változtatta Ballára, de nem tudjuk, milyen rokonsági kapcsolat fűzte az előző tulajdonoshoz. 1908-ban Balla eladta a téglagyárat a Bloch, Koch és Holister cégnek, a gyár neve innentől Budavidéki Gőztéglagyár lett.

1911. május végén egy felhőszakadás során a lezúduló víz a bejutott az izzó kemencébe, ami miatt a kemence felrobbant, az épület pedig leégett. A körkemence épületét teljesen elpusztította a robbanás.

A téglagyár csak az 1920-as évek elején kezdték újjáépíteni, 1924-ben üzemelték be. Ekkor egy 16 kamrás HOFMANN-rendszerű,

5-6 kamrát előre berakva tartottak és folyamatosan 2-3 kamrában dolgoztak a kihordók és behordók.

Az Óbudai téglagyár mellett a battai az ország egyik legmodernebb gyára volt. Elsősorban tömör nagyméretű téglát, üreges válaszfalapot, ún. ariszton (B30-hoz hasonló) téglát gyártottak.

A gyárat a gazdasági világválság kezdetén 1929-ben leállították, és csak 1937-ben indították újra. Ekkor a nagyméretű téglagyártásról átálltak a kisméretű téglagyártásra és préselő berendezésekkel szerelték fel a gyárat. Az agyagbányából szelektív műveléssel jobb minőségű alapanyagot (kék agyag) bányásztak és az ún. Biber cserép (hornyolt hódfarkú cserép) gyártását is elkezdték.

A gyárat 1950. november 1-jén államosították, és a Dél-budai Téglaiipari Nemzeti Vállalat részévé vált. A cserépgyártást megszüntették és csak téglagyártással foglalkoztak. 1953-ban a Pest megyei Téglaiipari Egyesüléshez kapcsolták a megye többi téglagyárával együtt.

1956 után a gőzmeghajtású gépeket elektromos gépekre cserélték és a csillás bányaművelést gépesítették, jelentősebb technológiai fejlesztést ettől kezdve nem végeztek.

1963-ban a megalakult Budai Téglaiipari Vállalat részeként működött tovább a gyár. Az 1968-as év jelentette az eredményesség csúcs időszakát az üzem életében, amikor 23,7 millió km. téglaegységet gyártottak. Ekkor a százhalombattai gyár volt a Budai Téglaiipari Vállalat legeredményesebb gyára.

Sajnos az eredményességet a vállalaton belül nem követte a battai gyár fejlesztése, a technikája elavult és a jó minőségű agyag kitermelése egyre nehezebbé vált, a gyár termelése folyamatosan csökkent. A kemence kéménye a II. világháborúban belövés következtében megsérült, többszöri javítás után 1973-ban ledöntötték.

A gyár termelését 1990-ben felfüggesztették majd teljesen megszüneteltették.

Forrás:

Rumi Imre: Volt egyszer egy téglagyár.

Szomszédoló

Kelet-Afrika csodavilágában

Sáska László-kiállítás a Magyar Földrajzi Múzeumban

Dr. Sáska László érdekes életutat járt be. 1890. szeptember 26-án, Erdélyben, a marosparti Nagyenyeden született. A református Bethlen Gábor Kollégiumba

tuson. 1933 elején döntöttek az Afrikába történő kivándorlás mellett.

Afrikában először Szomáliában, Mogadishuban töltöttek pár hónapot, majd Ha-

ben sikerült Tanganyikába áttelepülnie, Arusha városában talált végső menedéket. Házuk a 4566 méter magas Meru-vulkán tövében állt, kertjükben volt Kelet-Afrika egyik leggazdagabb rózsagyűjteménye, sok trópusi növényvel és színes madárvilággal. A bennszülötteknek ingyenes szolgáltatást biztosított, megélhetésüket elsősorban európai betegeinek – többnyire vadászok – anyagi hozzájárulásai fedezték. Sáska doktor 1978. november 8-án bekövetkezett halála napjáig gyógyította betegeit. Sírja Arusha temetőjében található.

Sáska László több mint négy évtizedet töltött a fekete kontinensen. Levelezett Albert Schweitzerrel, akivel a gaboni Lambaranéban létesített kórházában kétszer személyesen is találkozott. Kapcsolatot ápolt az Iringában megismert Ernest Hemingwayvel, akinek feleségét, fiát és menyét kezelte is. Természetjáróként, felfedezőként Pipikével expedíciókon, szafarikon vettek részt, nem egyszer szinte ismeretlen vidékeken. Számos gyűjtőutat tett Abesszíniában, Szomáliában, Kenyában, Ugandában, Kongóban és Tanganyikában. Gyűjteményeivel megajándékozta a világ nagy múzeumait, hagyatékának jelentős részét – csaknem egy mázsányit – halála

A Sáska házaspár 1938 elején az Ulugurutól délre elterülő sztyeppéken vadászott. Ekkor ejthette ezt a vízibakot, melynek húsa ugyan kemény, de nyelve igazi csemege

kezdte meg tanulmányait, a természettan tanára, Szilády Zoltán zoológus volt rá a legnagyobb hatással.

Az orvosi egyetemet Kolozsváron kezdte, majd a trianoni elcsatolások miatt Budapesten fejezte be. Az I. világháború után Isaszegen telepedett le, 1922-től ő volt a község körzeti orvosa. Közben megnősült és kislánya is született. Míg orvosi karrierje felfelé ívelt, magánélete váratlan fordulatot vett: az isaszegi lövészklubban megismerte a nála több mint húsz évvel fiatalabb Mojzsis Máriát – Pipikét. Második feleségével végül Afrikában kezdett új életet.

Dr. Sáska Lászlót a kaland mellett a trópusi betegségek kutatásának lehetősége vonzotta a fekete földrészre. 1931-ben egy Olaszországban rendezett, rákbetegségekkel foglalkozó kongresszuson hallott Kelet-Afrika tragikus egészségügyi problémáiról és orvoshiányáról, amely kutatásainak folytatása céljából is kapóra jött neki. 1932-ben már hivatalos levélben jelentkezett orvosi munkára a berlini etióp konzulá-

ilé Szelasszié császár Abesszíniájában telepedtek le, ahol közel négy évet éltek. A négymillió lakosú területen ő volt az egyetlen orvos. Az olasz megszállás elől 1937-

Sáska László és felesége a sátor előtt. „Kafferbivaly vadászat közben a sátor előtt, asztal mellett megbeszéljük a helyzetet. Arusha, Tanganyika, Kelet-Afrika, 1945 májusában.”

után felesége a Magyar Földrajzi Múzeumnak adományozta. Több évtizeden át filmezték Pipikével Afrika vadonjait, közel 3000 méternyi filmanyag maradt fenn, és több ezer fotó.

Bár Dr. Sáska László elhagyta Magyarországot, cikkein keresztül továbbra is kapcsolatban maradt hazájával. Élményeiről, tapasztalatairól készült írásait a Földgömb, a Természettudományi Közlöny és a Magyar Vadászság közölte.

A kiállítás címe – Kelet-Afrika csodavilágában – Dr. Sáska László Életem Afrika című könyve kéziratának eredeti címére utal. A könyvet 1938-ban kezdte el írni Dar es-Salaamban, 1969-ben került Xantus János szerkesztésében nyomdába Bukarestben. A könyv elsősorban az Abesszíniában átélt élményeiket, tapasztalataikat dolgozza fel. A kiállítás megidézti Dr. Sáska László és Pipike afrikai otthonát – a teraszukat, a fotókon keresztül pedig nemcsak a házaspár mindennapjait ismerhetjük meg, hanem különböző helyi népcsoportokat és különleges állatokat is. A Sáska házaspár több mint 120 orchideát gyűjtött, ezekről orchideanaplót vezettek. Volt, ami teljesen új fajnak bizonyult, több fajt pedig ők írtak le először Tanzániában. Mint például a *Brachycorythis kalbreyeri* nevű orchideát, melynek a kiállításon látható másolatát Polár Ágnes készítette el. A terem központi részén egy afrikai festmény függ, mely a házukban volt található a falon.

a mostani Csonka-Magyarország területe, királya Ras Desta. Ennek a hatalmas területnek vagyok most királyi orvosa. Rendelkezésemre áll három szép hátas öszvér, meg annyi acélizomzatú bennszülött katona, amennyire

Csak azt sajnálom, hogy e környezetbe akkor kerültem, amikor fejemen már ezüstcsillogású hajszál is akad a fekete fűrtök között. Miért nem tettem hamarabb...”
„...volt nekem egy szép filckalpom, az-

szükségem van. Nagyszerű bungalóm (vilám) van Yrga Alemben. Szóval feleségemmel együtt igen jól érezzük magunkat. És boldogok vagyunk, hogy végre olyan helyen élünk, ahol igazi Afrika van. Feleségem szenvedélyes lepkevadásszá nőtte ki magát. Naphosszat kóborol a lepkék után az őserdőkben és sztyeppéken. Most Szidamónak

zal szoktam vadászatra menni. Volt azon két lyuk – na, nem golyóütötte –, hogy az egyenlítői melegben egy kissé szellőzzék a fejem. A kalap sokáig kintartott, persze a végén már egy kissé kopott volt, főleg elöl. Egy nap aztán, nem is olyan sok évvel ezelőtt, szólt a feleségem, hogy így már nem lehet járni. Fogtam magam és eldobtam a kalapot. Másnap beállított három lándzsás bennszülött, azt mondták, biztosan elveszítettem, de ők megismerték és visszahozták. Nahát.”

„...mi tulajdonképpen ez a Szidamó? Királyság az abesszíni császárság kebelében. Úgy négyszázötven kilométerre fekszik Addis-Abebatól délre, az abesszíni nagy tavak vidékén. Területe kétszer akkora, mint

egész nagyfőnökkara lepkét gyűjt, mert mindenki kedveskedni akar egy-egy doboz szebbnél-szebb lepkével, bogárral. Életünk változatos, csendes, megelégedés honol kis fészünkben és nincs bürokrácia!

**A kiállítás megtekinthető
2022. szeptember 30-ig
a Magyar Földrajzi Múzeumban.**

<https://foldrajzimuzeum.hu/kelet-afrika-csodavilagaban/>

Archív fotók: Magyar Földrajzi Múzeum, Dr. Sáska László-hagyaték

Kiállításfotók: Kupcsik Dóra

A kiállítás kurátora:

Leviczki Anita

Kiállítás szervezős:

Pálfy Anna

Kiállítási menedzser:

Fekete-Mácsi Anetta

A kiállítást lektorálta:

Dr. Kubassek János

Móré Imre visszaemlékezései

Kisfalumból a nagyvilágba II. rész

Dunafüreden (2022)

Móré Imrét az 1956-os budapesti forradalmi események kapcsán ismerhették meg. Aktív részvétele miatt 1956. novemberében a megtorlás elől Ausztriába, majd Svédországba emigrált. Otthonkereséséről és azokról az időkről is kérdeztem, melyek az itthoni környezetében történtek, melyek világlátását, értékrendjét megalapozták, meghatározták. Eseménydús élete azért is érdekes számunkra, mert akkor 200 ezer honfitársunk hagyta el az országot – 20 ezer került Svédországba egy jobb, szabadabb élet reményében. Személyes életük, utazásaik, kalandjaik, útkeresésük érdekes lehet egy olyan generáció számára is, akik mindezt már csak történelemkönyvekből ismerhetik meg és azoknak az idős embereknek a jóvoltából, akik részt vettek benne és még élnek közöttünk. Móré Imre 2021 nyarán töltötte be 90. életévét, így mesélhet nekünk erről.

- Naplót a svédországi Möllében kezdted írni. Mi volt veled a célod?

Móré Imre: Miután átmentünk a határon, Ausztriában már annyi új dolog vett bennünket körül, sokat utaztunk, minden gyökeresen más volt mint itthon, arra gondoltam megörökítem a mindennapjaim eseményeit, mert lesz majd idő, amikor

16-án kezdtem el írni. Először az ausztriai történeteket, majd Németországon és Dánián keresztül utazásunk élményeit rögzíti és megérkezésünket abba az országba, melyet új életteremül választottam. Hogy itt maradok-e vagy egyszer mégis tovább állok, annak függvényévé tettem, hogyan tudok itt beilleszkedni és mennyire találok

gyok és remélve azt, egyszer valamikor talán újra magyar hazám földjére léphetek, viszontlátom az enyéimet: szüleimet, húgomat a családjával, a régi barátokat, jó ismerősöket, ami otthonná teszi az ember életét. Hogy újra láthatom Cecét, majd egyszer újra élvezhetem a magyar ízeket, nevelő anyám főztjét, amit anyira szerettem egykor. Újra megölelhetem azokat, akiket a legjobban becsültem, szerettem.

Akikkel a hosszú úton együtt utaztunk, össze is barátkoztunk. A családosok megtalálták a családos barátaikat és mi fiatalok is a saját baráti társaságunkat.

A hotel, ahol elszállásoltak bennünket tiszta, kényelmes és barátságos volt. A társalgójában jöttünk rendszeresen össze, beszélgetni, társasjátékozni, rádiót, lemezjátszón zenét hallgatni. Nagy üvegfelületén keresztül láttuk a szeles-viharos tengert, ami előttünk volt. Más arcát mutatta reggel, délben és mások voltak a fények a kora esti időben is.

Sokat ültem a tengerparton, mert szép is tudott lenni, csendes. Tiszta időben látni lehetett Dánia szürkén előbukkanó partjait. Aztán percek alatt megváltozott. Tarajos hullámok csapdosták a partot, a víz színe szürke, piszkos lett és riasztó, morajló hangokat adott. Messze a látóhatár szé-

Menekülés az osztrák határon át 1956-ban

az emlékek már elhalványulnak és legyen olyan dokumentum, amely segít abban, hogy a megtörtént eseményekre pontosan tudjak visszaemlékezni, úgy ahogy és ahol azok megtörténtek.

Möllében írt naplóm 1956. december

meg a számításaimat? Azt már láttam, megtapasztaltam, hogy a Nyugat-európai országokban nagy jólét van és ez talán itt is megadja nekem az anyagi biztonságot, egy új hazához való kötődés lehetőségét. Nem elfeledve persze, hogy magyar va-

lén a hullámok mintha az eget csapkodták volna. Összeütközésükkor pedig fehéren fröccsentek szerteszét. Nem szerettem ilyenkor a tengert.

A hotelben a napjaink jól teltek. Már

Az ünneplésen először a svédek szerepeltek az ő szokásaik szerint. Tíz fehér ruhás kislány, kezükben fenyőágakkal, végig énekelték az épületet és valamilyen egyházi ceremóniát is végeztek. Utána

EGY ÉV A SZÁZBÓL.

1950 augusztus 5.

MTK ifi – VASAS ifi 2:0.

A Budapesti "Esti Kupáért" az Elektromos pályán.

ZOLLER – MÓRÉ – HEGYI – BOGÁR – LÁNG – GAÁL – SZIMCSÁKI. – VASS – MOLNÁR – WAGNER – FECSKE.
EDZŐ: KISS GÁBOR PÓBUDA FOTO.

Móré Imre a felső sorban balról a második

kora délelőtt benépesült velünk. Talán a fiataloknak volt legnépesebb a tábora. Itt lehetett beszélgetni sportról, nőkről, mindenkit meghallgattunk. Rengeteg viccet mondtunk, jó történeteket meséltünk egymásnak. És persze vártuk, mikor mehetünk tovább, hogy elindulhassunk saját útjainkon, azon, amelyért idejöttünk, sok ezer kilométerre a magyar hazától.

A városba is ki lehetett menni, szórakozni. Egyszer egy japán vendéglőben mutattak meg, hogyan mulatnak a magyarok, a tulajdonos nagy rémületére.

Ez volt az első karácsony, melyet a családtól távol töltöttem. Hó nem esett, azért így is szép volt, egyben fájdalmas is. Levelet nem kaptam, nyugtalanított, mi lehet otthon?

A hotel dolgozói a társalgó függönyét elhúzták, ott csomagolták az ajándékokat. Feldíszítették az egész épületet. A konyhába dupla személyzet dolgozott, készültek a szent estére. Este a vacsora 5 fogásból állt.

jött a mi betlehemes játékunk. Sokan sírtak közöttünk, gondolatban mindenki ott-hon járt. Egy evangélikus pap köszöntötte ezek után Jézus születését. A beszéd után nagy lett a csend, szinte hallottuk egymás lélegzetét. Aztán felcsendül a Himnusz.

Bizony, szomorú volt ez a karácsony

Utána kezdődött az ajándékozás, mindenki kapott valamit.

Karácsony első napján a svédek próbára tettek bennünket, mennyit tudunk enni? 22 fogásból állt az ünnepi ebéd. A 17. fogásig bírtam, aztán feladtam a versenyt és a vacsorát is ki kellett hagynom.

Másnap már táncolni is lehetett. Aztán elérkezett a szilveszter este, amit a svédek nem ünnepelnek meg külön. Mi azért egy jót mulattunk, búcsúztatva az ó-évet.

*

Január 8-án kaptam meg otthonról az első levelet. Hogy milyen érzés volt, leírni

sem lehet. Cecéről jött és én kis falumból, Drága, Szüleimtől.

Lassan teltek a napok, tele várakozással. Mikor megtudták a svédek, hogy focista vagyok, két csapat – a helsinborgi I. osztályú HIF és a landskronai Biosc II. osztályú csapatának vezetői is megkerestek. Megnéztem mindkettőt, de nem adtam konkrét választ.

Január végétől már sok levelet kaptam. Sok levelet írtam, ezért sokan válaszoltak rá. Sokat jelentettek ott a levelek. Az ember olyan sokszor elolvas egy-egy levelet, hogy szinte már kívülről tudja, és már várja a következőt.

Elkezdtem magamtól, egyedül tréningezni. A HIF-től kaptam egy szerelést és egy labdát. Két fiú társam, Borosy Tamás és Kajdi Jancsi a szobatársam is csatlakozott hozzám. Közben a társalgóban egyre kevesebben lettek, ahogyan a többiek lassan leendő úticéljuk felé vitték.

Február 5-én tudtuk meg, hogy Kajdi Jancsival együtt Jarna-ba visznek bennünket. Egy helyre megyünk dolgozni, Söderteljében pedig focizni fogunk. Az üzem tulajdonosa kért ki bennünket, a rólunk szóló újságcikkeknek köszönhetően. Hogy méltóképpen búcsúzzunk el barátainktól vettünk a kapott 200 koronából 50 üveg sört, amitől rettenetesen berúgtunk.

Február 6-án nehéz szívvel mentünk ki a vasútállomásra, több fiú társunk kísért ki bennünket, sok szerencsét kívánva nekünk. Gyorsvonattal utaztunk. Délelőtt 11-től a 600 km-es utat este kilenc órára tettük meg.

Az állomáson az új főnökünk várt, Jarnába, az új szálláshelyünkre kísért. Utána elvitt bennünket vacsorázni, majd megmutatta az új munkahelyünket. Bizony megijedtünk a sok gép láttán. Az égvilágon minden műszaki dolgot előállítottak rajtuk. 31-en dolgoztunk itt.

Pénteken reggel 6 órakor kellemetlen óracsőrgésre keltünk. Az üzemben nagyon barátságosan fogadtak, igyekeztek mindenben a segítségünkre lenni.

*

Egy kedves családnál, Evert Kjöllströmnél laktunk

Havi 100 koronát fizettünk egy kedves, de egyszerű kis szobáért. A Neljikan étterembe jártunk étkezni, ahol kérésünkre nem főztek nekünk édesen. Egy bő menü 3 koronába került. Itt nem csak étkezni, de esténként szórakozni is lehetett. Sok svéd fiatallal és egy magyar fiúval, Halzer Ró-

berttel sikerült megismerkednünk.

Március 15-én pénteken, ezen a szent napon mi nem dolgoztunk, Jancsival be mentünk Stockholmba felfedező körútra. Alaposan megnéztük és moziba is elmentünk.

Edzésre hétfőn és csütörtökön jártunk rendszeresen, sokat csatangoltunk a környéken, és amikor megjött a hó, síelni jártunk szabadidőnkben.

*

A munka kezdett már jól menni, az átlagkeresetem, az órabérem 5-5,5 korona között volt, de a kezem bizony megsínylette, mert vassal kellett dolgoznom.

Március 25-én Kajdi Jancsi közölte velem, hogy hazamegy Magyarországra. Nem próbáltam lebeszélni. Azon a héten alakult meg a Magyar Egyesület Söderteljében és kezdeményezték a társaink, hogy alakítsunk egy focicsapatot.

Jancsi március 31-én hazaindult Magyarországra. Istenem, milyen nehéz is egy olyan vonatról lemaradni, amely utasait hazaviszi Magyarországra. Én is úgy éreztem magam, mint egy vonatot lekészt utas.

Csak április 22-én kaptam tőle levelet, nem valami lelkesedve írt a hazaérkezéséről. Nekem pedig itt folytatódott az életem.

Nem értettem a svéd nők és férfiak temperamentuma közti különbséget

Mintha nem is egy nemzethez tartoztak volna. Mintha valaki tréfából ajzószerrel tett volna a nők italába, a férfiakéba pedig álompórt kevert. A svéd nők szőkék, kékszeműek, magasak, karcsúak, vonzók szépek, szeretnek táncolni. A svéd férfiak sikketlen otromba mozgása teljesen elűt a nők szép, harmonikus táncától. A svéd lányok szabadszerелеmben élnek és számukra ez a természetes. Egy-két tánc után könnyű volt eldönteni, hogy később kit lesz majd érdemes „megtáncoltatni”.

*

Az itteni családos és egyedülálló magyarokkal gyakran találkoztunk. Sosem telt unalmasan a szabadidő, mindig tele voltunk programokkal. A svéd fiatalok is nyitottak voltak a barátkozásra, nem volt unalmas az élet.

Svédország hosszan nyúlik el a tengerparton, a svéd táj jellegzetesen dimbesdombos, esetleg hegyes vidék. A síkság ritka, fenyves erdők borítanak mindent. Legelői dúsak, gyakran egy-két kopasz

sziklatömb is látszik köztük, patak tör elő belőle és sok a tó is. A tájhoz minden kényelmet biztosító modern házak, kanyargós és tiszta utcák tartoznak. Az ország 1600 km hosszú, 400 km széles, 6,7 millió lélek a lakója.

A tél hosszú, mintha soha nem akarna véget érni a hideg, a nyár pedig rövid.

*

Azon az őszön, szeptemberben szerződést kötöttem a III. osztályú – a II. Ligából kiesett – eskilstunai csapattal, akik új mun-

ben alakították. A zenekar és színpompás öltözetben az udvari társaság zárta a felvonulást.

A városház előtt Luca és a 6 lány kiszállt a hintóból felsétáltak az emeleti erkélyre és ott énekeltek, majd integettek a hatalmas tömegnek. A megjelent nagy tekintélyű úr hivatalosan köszöntötte fel a szép Lucát és átadta neki az őt megillető arany nyakláncot, a Luca emblémával. Az ünneplést a bálteremben folytatták.

Másnap reggel a házigazdám kis lá-

Stockholm – korabeli látkép

kát is ígértek nekem. 240 koronát kaptam egy hétre – ennyit még sohasem vettem fel ennyi időre a munkámért – és a csapat alelnökének a házában kaptam szállást. Dolgozni egy festék- és illatszerboltban kellett, kezdetben.

Abban az időben rengeteget jártunk szórakozni a magyar barátaimmal. Nagyon érdekes volt számomra egy Luca napi ünnepség felvonulás, december 13-án. Az abban az évben megválasztott legszebb lány, Luca végigvonul hintóban a városban, akit az ünneplő tömeg nagy tombolással fogad. A menet élén két különös lovas jön, aztán a szép Luca, haját zöld koszorú övezi. A koszorút égő gyertyák díszítik. A szépség hófehér bundában, pirosra fagyott orcával csücsül a hideg alkotmányon. Csak fiatalsága és az ünneplés heve melegíti. Kedvesen, boldogan integet a népnek, akinek ezt a boldogságot köszönheti. A másik két hintóban az udvarhölgyek kísérik, ők is fehérben, koszorú nélkül. A negyedik hintó egy kisgyermeket szállít, Jézust. Azután jönnek a hét törpét szállító autók, a betlehemi jelenet kicsi állataival. Az állatokat gyermekek jelmez-

nya Kajra fehérbe öltözve, énekelve hozta ágyamba a reggelit. Az üzemben pedig – ahol akkor dolgoztam – szépen megtérített asztal, süteménnyel, tortákkal és két éneklő Lucával a Metropol olasz zenészeivel várt bennünket.

*

Közelgett a karácsony, december 24-e. Azt terveztem, hogy ezen a napon a szüleimmel telefonon fogok beszélni.

Azon a napon fél 1-kor csengett a telefon és jelezte, hogy kapcsolják Cecét. Először édesapám hangját hallottam, majd anyámét, testvéremét végül a rokonokat. Mindenkiel sikerült pár szót beszélnem. Otthon lehettem 6 percig. Az estét egy svéd ismerősöm családjánál töltöttem el.

*

Valami másra vágytam. Új környezetre. Talán nagyobb labdarúgó sikerekre. 1958. május 8-án Franciaország felé robogott velem a vonat, Németország és Belgium érintésével. Szeretek vonattal utazni, inkább, mint autóval, mert így jobban tudok gyönyörködni a tájban. (folytatjuk)

Helyreigazítás

Juhász Attila: *Dunai kalandozások* című írásunkban az alábbi szöveg helyreigazítását kérte, amely párbeszéd volt:

Juhász Attila: ...A mai napig bánt, hogy miért kellett a gyönyörű, de igaz elhanyagolt kastélykertbe vinni a FÖLDGÉP vállalatot?

Szegedinác Anna: Amikor annyi szabad terület volt Battán és valamennyi „közös” tulajdonban. Hiszen akkor már a TSZ-ek létrehozása megtörtént. A földek nem voltak magántulajdonban.

Juhász Attila: Az első dolguk volt, hogy a kastélyparkot nagy dózerokkal meg mindenféle nagy földgépekkel kiírtsák. És tették ezt nagy élvezettel. Kitépték a hatalmas fákat a helyéből. Helyükön alakították ki a javító műhelyeket. Utána ott tárolták a földgépeket is.

Szegedinác Anna: A kommunista párt a háború után meghirdette jelszavát „Rombold le a múltat!” „A múltat végképp eltörölni!” Ez az esztelenség működött bennük. Eltűntek akkor a pusztáink, kúriáink, a kastélyba cselédeket költöztettek. Kigyomlázták a határkereszteket is. Hogy a többi barbár tetteikről ne is beszéljek.

Juhász Attila: Igen fáj nekem ez az esztelenség, értelmetlen rombolás. ■

Kedves Testvérek!

A Szent István templom felújítása után már régóta készültünk a Szent László templom felújítására. Ennek most érkezett el az ideje. Több forrás biztosításával kívánjuk megvalósítani. Az Miniszterelnökség „Egyházi örökség védelme” keretében a **külső felújítás** fog megvalósulni. Százhalombatta Város Önkormányzatának támogatásával pedig a **belső tér – elektromosság, fűtés, harang.**

A tavalyi évben a sorozatos viharok megbontották a tetőszerkezetet. Ezen munkálatokat az épületbiztosítás keretében kívántuk elvégezni. A biztosító a javítási költségeknek csak 30%-át fedezi, ezért tisztelettel **kérjük a Kedves Híveinket és a település Lakóit, hogy adományukkal és támogatásukkal járuljanak hozzá a viharok okozta beázások és javítási munkák elvégzéséhez.**

Támogatásukat *átutalással* a következő egyházi bankszámlára fizethetik be:

Százhalombatta Római Katolikus Plébánia
10700574–69118533–51100005

(közlemény: adomány),

vagy készpénzben irodaidőben, vagy a szentmisék előtt és után a Szent István és a Szent László Templomban.

Támogatásukat előre is köszönjük, hiszen közös érdek épített és lelki örökségünk védelme!

További kérdés és információ esetén keressék Szabó Gábor települési képviselő urat, a következő elérhetőségeken: szabogabor@mail.battanet.hu, 06 20 222-2930

Illéssy Mátyás
plébános

SZÁZHALOM

Óvárosi Közösségi, Közéleti Folyóirat

Megjelenik havonta

Felelős kiadó:

Jován László,
a Hírhalom Egyesület elnöke

Szerkeszti a szerkesztőbizottság.

Postacím: 2440 Százhalombatta,
Csenderics út 4.

Tel.: 06-30-966-8079

www.szazhalom.hu

ISSN szám: 2559-9860

Nyomdai munkák:

Hírhalom Egyesület, Százhalombatta

Támogatók:

Nemzeti
Együttműködési
Alap

MINISZTERELNÖKSÉG

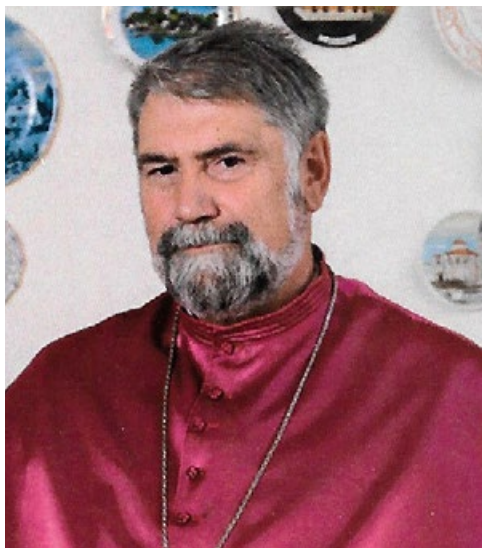
BATTÁN, GÁBOR
ALAPÍTVÁNY

1 % SEGÍTSÉG
SZÁZHALOM MAGAZIN

Hírhalom Egyesület
Adószám: 18688966-1-13

Tamási József atya útibeszámolója

Ausztráliai körutazás

Van kedved egy kis utazáshoz kedves Olvasó? Kapaszkodj, mert ez bizony „kis utazásnak” nem lesz mondható, hisz a déli féltekére röpködünk, Ausztráliába.

Az egész úgy kezdődött, hogy Laci barátom feltette a kérdést, nincs-e kedvem egy kis időt tölteni az 5. kontinensen. Mert hogy valaha oda emigrált rokonai meghívták, de egyedül nincs kedve útra kelni. Mivel mögöttünk volt már néhány kisebb-nagyobb kirándulás így együtt, nem volt kérdéses a válaszom: Mikor indulunk?

Elérkezett a nap, hogy Ferihegyen szárnyat bontsunk, s elinduljunk a bizony nagyon hosszú útra. Londonban kellett átszállni, s onnan mintegy 12 órás folyamatos repüléssel jutottunk Szingapúrba, aztán emlékeztem szerint kb. 2 órás várakozás után még vagy 6 óra, amikor Ausztrália fölé értünk, s landoltunk Melbourne-ben.

Egy hetet töltöttünk ott pap barátom rokonainál, aztán újra repülőre szálltunk, s a hatalmas ország szinte közepére, Alice Springs-be vitettük magunkat. Itt talán csak 4-5 napot tartózkodtunk, aztán autót kölcsönözve vágtunk neki az ún. Vörös Középsnek, mintegy 400 km-t autózva a sivatagban, hogy eljussunk a Szent Hegyhez, az Ayers Rock-hoz. Innen aztán hamarosan a

legészakibb városba, Darwin-ba repültünk. Bejártuk a környéket, megint autót kölcsönözve. Például a Kakadu Nemzeti Parkot. Következő repülőutunkkal pár óra alatt Brisbane-be szálltunk. Ott vártak ránk barátom újabb rokonai. Ők autóval vittek el Sydney-be. A híres városban egy magyar Idősek Otthonában kaptunk szállást egy hétre. A város és környéke nevezetességeit megnézve várt ránk a hazautazás.

Most pedig engedj meg kedves Olvasó, hogy mazsolázzak ennek az útnak gyöngyszemei közül. Mindjárt az elején megemlítem, hogy érdekes volt megtapasztalni, hogy az említett déli féltekén járunk, vagyis jóval az egyenlítő felől délre. A csillagos égbolton nem láthattuk a jól ismert Göncöl Szekér 7 csillagát, a Hold pedig

lésébe ennek a csodálatos rendnek. Közel egy órát ültem ott, de szívem szerint még sokáig maradtam volna. A víz, mint őselem mindig lenyűgöző így a természetben, legyen az tengerpart, folyó, vagy vízesés. S lám, itt a parttól nem messze 12 gyönyörű szikla emelkedik ki a vízből. Nem véletlen, hogy a 12 apostolnak nevezik őket. Itt is vártak ránk Jézus tanítványai, hogy ne felejtjük őket, Jézust s a Teremtőt itt sem, miközben szemünk elé tárul a teremtett világ száz és száz csodája.

Krokodilok

A nagy természettudósról, Darwinról kapta a nevét a város, ahol egy plébánián időzhettünk. Innen jutottunk el autóval 2-3 óra alatt az egyik Nemzeti Parkba, amely

éppen ellenkező irányba gördült az égen, mint itt nálunk. A mosdóban a lefolyó víz ugyancsak ellenkező irányba forog, mint itt, „északon”.

Tengerpart

Egyik nap lejutottunk egy sziklás parthoz. Úgy 20 méter magasságból nézhettem a parthoz közeledő hullámokat. Jönnek, nekicsapódnak a partnak, elenyésznek, de már jön a következő. Jön, nekicsapódik a partnak, elenyészik, de nem is folytatom. Mondhatja valaki, hogy unalmas látnivaló. Hát nem! Bele lehet feledkezni a szemlé-

az itt élő kakaduk lakóhelye, ki tudja mióta. A meglehetősen nagy testű, hófehér madarak csiripelése, de inkább káromgása még most is benne van fülemben. Szelíd állatkák, 1-2 méter közelségből is megengedik, hogy fényképezzük őket, s aranyosak amikor egyik lábukra állva, a másikkal veszik föl a földről, enivalójukat. De mégis a krokodilok a legemlékezetesebbek. 15-20 fős csónakokba szállva haladunk a folyón, amikor találkozunk velük. Egyik másik tartósan mellettünk úszik a vízben. Talán azt várva, hogy valaki majd csak kipottyan eléje, s azzal meglesz az ebédje. Félelme-

A Tizenkét Apostol

tes, ahogy tüskésnek mondható hátát csaknem meg lehet simogatni, ahogy kacsázik mellettünk. Egy másik éppen sziesztázik a parton. Mozdulatlanul, száját kítátva, hatalmas szemével néha pislogva várja ő is, hogy filmezzük, fényképezzük, mint egy élő szobrot. Úgy hallottuk, minden évben van néhány okos turista, aki bemerészkedik közénk a vízbe, s jó esetben „csak” végtagok, kezek, lábak nélkül kerül ki onnan. Ugyanakkor komoly bevételi forrás is a krokodil, húsáért, bőréért krokodilfarmokon tenyésztik őket. Húsa valóban finom, tanúsíthatom. S egy derékszíjamban is emlékeztet ezekre a csodaszép sárkányokra.

A kövek

Vörös porrá őrlődött, egykori gigászi nagyságú hegyek maradványa borítja az ország közepén lévő, több száz kilométer átmérőjű területet. A sivatagszerű táj hol bozótos, hol a kiégett növényzet miatt gyá-

szos kinézetű. A vörös homokból azonban kisebb-nagyobb vörös kövek emelkednek ki az öklömnyitől a hatalmas Uluruig. Ezt utóbbit az őslakosok hívják így. A kb. két kilométer kerületű óriás fekvő kő félelmetesen emelkedik ki a sík téből. Ez a Szent Hegy. Fölmászva rá, szinte az égbe emelkedik a kíváncsi turista, hogy a teljesen kopasz hegy tetején, egészen közel legyen ahhoz, aki a sziklát, a követ is teremtette. A még élő őslakosokkal itt is lehet találkozni. Sötét bőrük, nem éppen európai szépségű arcok. Egy-két maguk által faragott, festett emléktárgyat lehet tőlük venni, amit ők táncal, dudaszzerű hangszerrel köszönnek meg. Kicsit félelmetesek, de nem veszélyesek.

S még valami, ami csak olyan mintha kő, mintha szikla lenne, de nem az, hanem a természet hangya várai. A néhány milliméter nagyságú kis állatok nyálukkal nedvesítik az „építőanyagot”, amiből lesz a néha több méter magasságú, nagyjából

Uluru (Ayers Rock)

oszlopszerű otthonuk. Belseje csodálatos, légkondicionált labirintus, melynek a külső hőmérséklettől függően használják, hol az egyik, hol a másik oldalát. Nem könnyű letörni belőle egy maroknyit, hogy meg tudjam mutatni itthon ezt a mestermunkát az érdeklődőknek. Remélem a letört darab okozta „sebet” gyorsan be tudták foltozni a kis aranyos hangyák.

Magyarok a nagyvilágban

Több helyen is találoztunk honfitársainkkal. Van, ahol egész kolónia él a magyar nyelvet beszélve. Elvittem magammal a torinói lepel egyetlen magyarországi, művészi másolatát, s két helyen is tartottam egy-egy előadást Jézus halotti lepléről. Nagy érdeklődéssel hallgatták. Megismerkedtem egy kint élő magyar, református lelkésszel, megmutatták egy székely művész szemet

Termeszhangya-vár

gyönyörködtető gyűjteményét, s persze misézhettem kinti magyar pappal, magyar templomban, magyarul.

Cook kapitány az 1770-es években háromszor is körbehajózta a földet, az angol tengerész ekkor fedezte fel Ausztráliát. Több éves utak voltak ezek akkor, sokszor kiszolgáltatva a természet erőinek. Felfedezéseinek végül erőszakos halál lett az ára – mi néhány órás repülésekkel, autózásokkal és csónakázásokkal megúsztuk. Tisztelettel adóztunk James Cooknak ott, ahol ő kikötött először a számára ismeretlen parton, vastag törzsű papírfák ligete emlékezik a 250 évvel ezelőtti lejátszódó történetre. S hogy én se felejtsem el ezt az utat, óvatosan lehántottam egy vékony fakérget az egyik törzsről. Kis szobám egyik falán itt díszel. Ha erre jársz, kedves Olvasó, gyere, szívesen megmutatom.

Tamási József

Történetünk története

Historia Domus – Perjés Béla plébános feljegyzései (folyt.)

1961.

JANUÁR 7.

Kézhez kaptam az első csökkentett 545.-ft-om. A püspökség nagy fizetésrendezési terveze azt hiszem, hogy ezzel csődöt is mondott. Nem tudom, hogy hányan tudják felvenni a fizetést!

JANUÁR 9.

Végetért a karácsonyi vakáció. 1960. december 28-január 9-ig.

JANUÁR 10.

Megkezdődött a község szocializálása, a köz szervezés.

FEBRUÁR 14.

Hamvazószerda. Éjfélkor harangszó adta híru a híveknek a nagybőjt kezdetét.

FEBRUÁR 15.

Napfogyatkozás! 1890-ben volt utoljára! Mellékelem a sajtóhíradását a százhalombattai eróműről!

MÁRCIUS 1.

Sz. A. sekrestyés harangozó „házvezető” elment szerencsétlen félnotás, és ráadásul ravasz, kétszínű teremtés volt. „Sede vacante” Sinkó Marcsa néni látja el ezeket a terheket. Kántorhelyettes pedig K. Mátyás! Szörnyű kínlás ez így!

MÁRCIUS 31.

Nagypéntek a szertartások 4-6 óra között voltak.

ÁPRILIS 1.

Fél 5 után kezdtem a szentelést. Fél 6 órakor az Allelujás misét. 6 óra 30-kor a körmenetet, 7 órára a templomban voltunk. A körmeneten sokan voltak.

ÁPRILIS 9.

Meghalt Molnár Gyula, a székesfehérvári bíróság elnöke. – Most már felette ítélkeznek – adja Isten, hogy nagyobb izgalommal, mint Ő tette azt itt a földön.

ÁPRILIS 15.

Tekintettel arra, hogy a közösségben tisztasági hónap van, én is nekiálltam az udvarrendezésnek és a Dunapart rendezésnek.

MÁJUS 14.

Elsőáldozás napja. 9 órakor volt a szentmise. 35 kis elsőáldozó volt. Az elsőáldozás előtt négy házasságot rendeztem és egy házasság szétbomlását akadályozta meg az elsőáldozás. Mintegy 280 áldozó volt a misén.

MÁJUS 21.

Pünkösöd. D.u. 5 órakor Franciskapusztán áldottam meg az Új Oltárképet: a mennybe felvett Szűzanya képét, melyet Dr. Dénes Jenő festett. Névtelen adományból szerződött és a hívek lelkesedéséből lett a pusztán egy rendes oltár kép.

MÁJUS 31.

Utolsó májusi litánia. Sajnos a májusi litániák egyre néptelenebbek. Ezt sokszor megállapítottuk már. Érthető, de szomorú. A mai napon temettem B. Lászlót. Az újtelepi italboltban halt meg. Kinek milyen az élete olyan a halála. Két kis árva maradt utána.

JÚNIUS 4.

Ürnap körmenet. 9 órakor tartottam. Szép létszámmal voltak a hívek, bár nem annyian, mint a feltámadási körmeneten.

JÚNIUS 10.

Budafok-Felsővárosi plébánián megkezdtem a béralkozók lelkigyakorlatát június 8-án.

JÚNIUS 11.

Este Érd-Ófalusi plébánián mondtam a szentmisét Balogh András esperes helyetteseként, F. Béla budafoki káplán helyettesített.

JANUÁR 17.

Befejeződött a szervezés. Tegnap nappal Termelőszövetkezeti község lett Százhalombatta. Minden baj, meggondolatlanság, felelőtlenség, fegyelmezetlenség nélkül ment az átalakulás. A tsz szervezésének sok akadálya volt eddig, egyesek bennem vélték meglelni ezeket az akadályokat. Nos most a szervezés alatt kiderült az igazság és a vádlókból vádlottak lettek.

JANUÁR 24.

Az első komoly hóesés.

FEBRUÁR 2.

Negyed 18 órakor volt az ünnepélyes gyertyaszentelés. Sokan voltak! Gyertyát árulhattam! 65.- ft értékben fogyott el.

MÁRCIUS 9.

Megkezdjük az idej nagybőjti lelkigyakorlatot. Március 12-ig tartott, a szokásos résztvevő létszámmal, igen szép sikerrel, kedvesen tartottuk a lelkigyakorlatot.

MÁRCIUS 15.

Tanítási szünnap. Az iskolások vasat gyűjtöttek!

MÁRCIUS 29.

P. Péter megkezdte mint kántor és sekrestyés a működését. Március 23-án Bíró Anna, mint házvezetőnő.

MÁRCIUS 30.

Nagycsütörtök. Szentmise a hatóságok rendelkezése értelmében 6 órakor kezdődött.

JÚNIUS 17.

A Kárpátia étteremben Budapesten vettem részt a 25. éves érettségi találkozón. Pesti bencés diákok találkozója volt. 29 diák és 4 tanár találkozott. 16 külföldön élő diák és 4 halott. 7-ről nem tudunk semmit. Jó így néha találkozni ... emlékezni.

JÚNIUS 20.

Kurzustalálkozó. 10 kurzustársamat láttam vendégül: B. Antal, B. István, Csabai János, Horváth István, Horváth Kálmán, Kiss István, Nagy György, Németh Gyula, P. Ferenc és R. Ernő, aki Bilis Pistával jött. Pásti Antal tanácsos kimentette magát – Galamb Imre még ki sem mentette magát. Évek óta nem jelenik meg a kurzustalálkozó. – Kajászó János pedig még 1944-ben tudatta, hogy ő megnősült, állítólag már egy nagy lánya van és el is váltak.

JÚNIUS 22.

Pálfy Valéria férjével Nánásy Dezsővel volt viziten. Pálfy Valéria majdnem 8 évig volt kántor. Becsületes, jószándékú teremtés volt. Igen nagy jószándékkal látta el feladatát. Embersége megmutatkozott, mikor haldokló mostohaanyámat önzetlenül ápolta. Június 17-én volt az esküvője. Adj a Isten, hogy boldog legyen. A jó battaiak talán most megnyugszanak.

JÚNIUS 23-24.

Hittanbeiratkozás volt. A bíróság ítéletet hozott H. Géza és barátai ügyében. Az elítéltek között van egy egyházmegyes papunk is K. Gyurka, aki 8 évig terepmunkán volt a Szovjetunióban. A vádlottak mind beismerő vallomást tettek: a Magyar Népköztársaság megdöntésére törekedtek! – A hittanbeiratkozással kapcsolatosan pedig mellékelek egy cédulát: a hittanbeiratkozás hivatalos formáját „betartva”. 17 év után V. József így akarta beiratni gyerekeit hittanra!! Póstan küldte a plébánia címére!! Az írás pedig minden valószínűség szerint nem az övé.

„Alulírott Váczi József Franciska pusztai lakos azon kéréssel fordulok a Római Katolikus Egyházhhoz, hogy Váczi Teréz, Váczi József, Váczi Erzsébet nevű gyermekeim 1961-62 évi hitoktatását kérem. Váczi József.

JÚLIUS 2.

Templomunk bucsuja. Az ünnepi szentmisét és bucsubeszédet Pödör László tököli plébános tartotta.

AUGUSZTUS 6.

Hogy a világeseményektől se maradjunk el megörökítem hogy újságok és rádió híradása szerint szovjet ürrepülő a V. 2 űrhajóval többízben az űrben megkerülte a Földet! Az első űrhajós Jurij Gagarin volt a híradások szerint. Állítólag – ugyancsak újsághírek szerint – két amerikai űrhajóst is fellőttek, de azok csak rövid utat tettek meg, nem kerültek meg a földet.

AUGUSZTUS 7-12.

Balatonszabadiban Radnóti Sándor villarendházában töltöttem az öt napos szabad-ságomat.

AUGUSZTUS 19.

Jurij Gagarint nagy ünneppel fogadták Magyarországon.

AUGUSZTUS 20.

Szent István napja. A Szentmisét a szokásos időben kezdtem, de iparkodtam a befejezéssel, hogy a községi ünnepeket ne zavarjuk, illetve akadályozzuk. Így telt el az ünnep.

AUGUSZTUS 29.– SZEPTEMBER 1.

Budafokon tartott ájtatosságokon beszédekem mondtam: Az örvendező, fájdalmas és dicsőséges Szűzanyáról. A befejező beszéd: a Szűzanya az Egyházban.

SZEPTEMBER 10.

A bérnáli oktatás kezdete. Megkaptam az E.H.-től, hogy a bérnáli okt. 15-én vasárnap délelőtt 9 órakor lesz. A bérnáli oktatások Franciska pusztán reggel 7 órakor voltak vasárnap és kedden délután 4 órakor.

A Materben vasárnap délután 3 órakor, hétfőn 12-1-ig illetve 1-2-ig, a szerint, hogy délelőtt vagy délután jár iskolába.

SZEPTEMBER 16.

Éjszaka 4 órakor érkezett bútorai Róza Etelka nővér Vértesacsáról. Tegnap délután pedig költözött el B. Péter aki eddig a kántori-sekrestyés tisztet „látta el”.

OKTÓBER 15.

A Felemelően szép bérnáli emlékére főpásztori elismerésemet fejezem ki. Nagy rend, bensőséges lelkeség és sok szentáldozás tette felemelővé a bérnáli. Leo gratias!

segédpüspök

Tehát megtörtént a bérnáli is 1961. október 15-én. A bérnáli a püspöki leirat szerint, melyet a Historia Domus ezen részéhez mellékelek nagyon szépen sikerült. – A szentmisén 580 áldozó volt. A bérnáliok száma 149. Megkönnyítette dolgomat az, hogy valóban gyönyörű volt az idő. Nyári meleg nap – nem ősz. Bár nem tudtam, hogy ez mennyiben járul hozzá a lelkipásztor érdemeimhez. Emlékezem az 1950. évi bérnáliára, az novemberben volt. Jóval több bérnáliozó és elsőáldozó volt – a dicséret nem volt ilyen, sőt (novemberi sötét este) a templomban összezsúfolódott hvek amikor kivonultak „fegyelmezetlenek” voltak a Főpásztor szerint. – Szerintem a bérnáli akkor még lelkibb volt, mint ez. Mindenesetre, hogy ilyen nehéz időkből is ilyen kiválóan vettek részt rajta a hívek!

OKTÓBER 29.

D. András és felesége tartották az 50 éves házassági jubileumukat. Bensőséges és szép volt. Délután 3 órakor egyházzenei hangversenyt rendeztem az ercsi énekhar közreműködésével. Ez volt a harmadik amióta Battán működünk, de nagyon erősen eldöntöttem magamban, hogy soha többé ... csak pirulkoznom kellett a részvétlenségen. Alig egy páran üldögéltek a padokon. Nagyon lehangoló.

NOVEMBER 5.

Ma Sz. István és felesége tartották az 50 éves házassági jubileumukat.

DECEMBER 10.

Véget értek az adventi lelkigyakorlatok. Cs. Márton ferences atya tartotta. Nagyon jó szónok és kedvesen, szépen beszélt. Sajnos, hogy a lelkigyakorlatok résztvevői nem is rohamosan, de lassan-lassan, de egyre kevesebbek. Pedig ez a szép lelkigyakorlat igazán megérdemelt volna nagyobb közönséget. – Vasárnap szentségimádás volt! 296 áldozás!

DECEMBER 25.

Karácsony. Gyerekek karácsony estéjére is egyre kevesebben jelennek meg. Alig 50-60 gyermek volt ott. Egyébként szépen voltak a hívek.

DECEMBER 31.

Szilveszter este. Itt rögzítem le a lelkipásztori statisztikát. Szentáldás 11.490, szentgyónás 4.350, betegség 37, búcsúáldotó 149, elsőáldozó 35, keresztelés 28, esküvés 20, halál 13. ■

Történetünk története rovatunk a legtitiztább és legőszintébb forrásra épül, Perjés Béla plébános naplójára.

Mégis előfordulhat, hogy napjainkban élő családtagok és utódok érzékenységét, igazságérzetét érintik a napló egyes bejegyzései. Ezúton is elnézést kérünk tőlük, igyekszünk a fentiek hitelességünk megőrzése mellett a szerkesztésnél figyelembe venni.

Illéssy Mátyás plébános
Jován László főszerkesztő

A megjelentetéshez köszönjük a százhalombattai Római Katolikus Plébánia együttműködését és segítségét. (A szerk.)

Köszönjük a szöveg digitalizálásában nyújtott segítséget Tornai Boglárkának.

GALÉRIA

1% SEGÍTSÉG = SZÁZHALOM MAGAZIN
Hírhalom Egyesület • Adószám: 18688966-1-13

ELADNÁ INGATLANJÁT, LAKÁSÁT, HÁZÁT, TELKÉT, ÜZLETHELYISÉGÉT

Tavaszi kedvezmény!

**Csak 2,5%^{+ÁFA}
sikerdíjért**
segítünk Önnek
a legjobb áron
és a leghatékonyabban
**eladni az
ingatlanját!**

SEBESTYÉN-TELEKI ZSÓFIA
Tel. 06 70 454 34 90

**AZ OTTHON CENTRUM 10. LEGJOBB
ÉRTÉKESÍTŐJE MAGYARORSZÁGON**
Országosan, többszörösen díjazott
Ingatlanszakértő,
Irodavezető, Franchise Partner

**2440 Százhalombatta,
Szent István tér 10. mfsz. 2.**

(A Fő téri gyógyszertár felett.)

www.oc.hu • sebestyen.zsofia@oc.hu • +36 70 454 34 90

1077 Budapest, Rózsa utca 23-25.

2462 Martonvásár, Szent László utca 3. 1. em. 7a.

2049 Diósd, Balatoni út 6.

